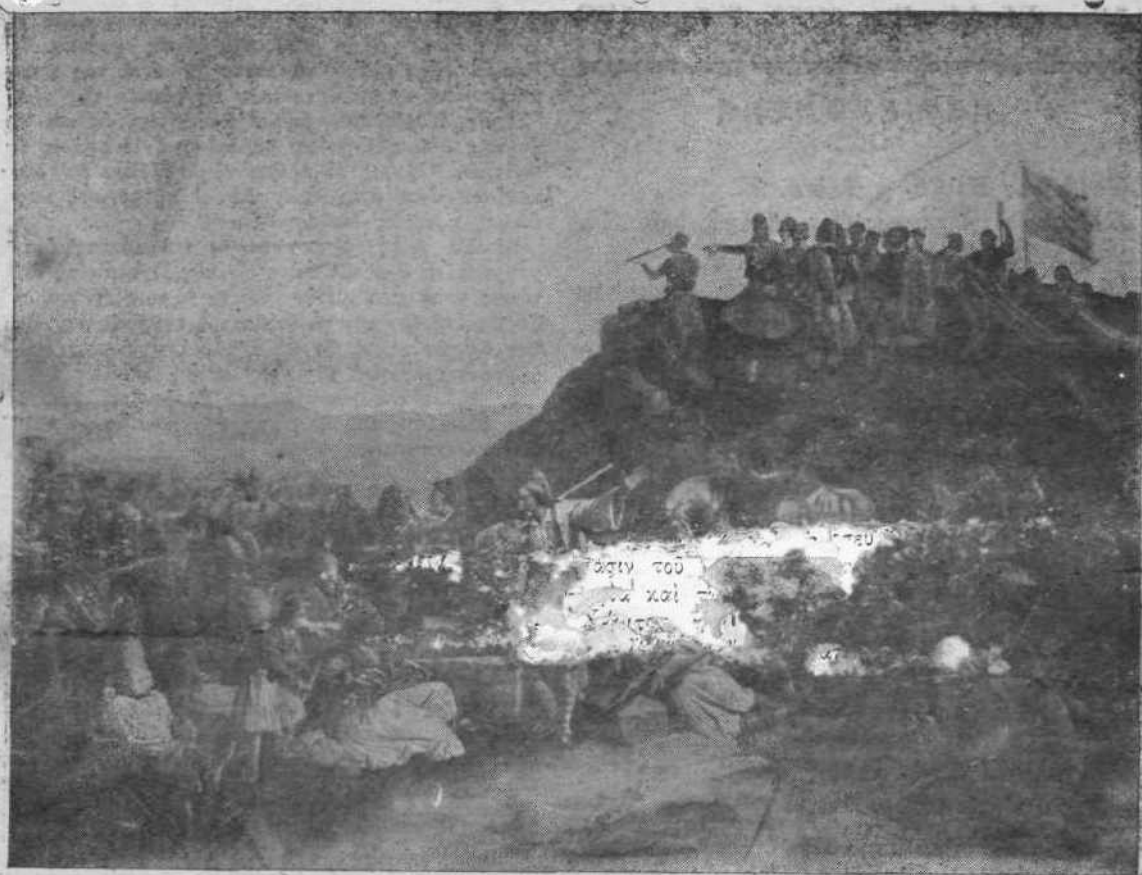

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ΄

ΤΕΥΧΟΣ 170

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1915

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22^α

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡ. 12

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ 1 ΔΡ.

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ *έτησίαι δραχμαί 12*

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Χαριλάου Τρικούπη 22α

Έτος **ΙΕ'**, 'Απρίλιος 1915, Τεύχος 170

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Θεόδωρος Βρυζάκης υπό Δ. Κ.
- Σκέψεις περί τέχνης 'Ιω. Λυπρέ, υπό Σπ. Δε-Βιάζη.
- Ανά τα καλλιτεχνικά εργαστήρια (Θεοφάνης Δημητρίου—'Αγγελική Στεφάνου) υπό Δ. Κ.
- 'Εστιάδες υπό 'Ιω. Πολέμη.
- Σημειώσεις ενός μηνός, υπό Δάφνιδος.
- Ποικίλη σελίς.
- Σταλαγματιές, υπό 'Αμαράντου.
- Γράμματα και τέχναι.

ΕΙΚΣ Ε

- 'Η 'Ελλάς συνάγουσα τὰ τέχνη
- Θ. Βρυζάκη.
- Θεόδωρος Βρυζάκης.
- 'Η θυσία του Καψάλη, υπό Θ. Βρυζάκη.
- 'Ο τραλλός του Ναυκλίου, υπό Θ. Βρυζάκη.
- 'Η ευλογία της σημαίας της 'Ελευθερίας υπό Θ. Βρυζάκη.
- Τὸ ἐν Πειραιεὶ στρατόπεδον τοῦ Καραϊσκάκη, υπό Θ. Βρυζάκη.
- Τὰ Καντιωτάκια.
- Γεώργιος Εὐσταθίου.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Βιομηχανία. — Τὸ 'Ελληνικὸν Τμήμα τῆς 'Εκθέσεως τοῦ 'Αγίου Φραγκίσκου θὰ ἀνοίξη τὴν 1ην 'Ιουλίου. Τὰ ἐμαγαλῖα τῶν 'Ελληνικῶν ἀρχαιοτήτων ἀπεστάλησαν καὶ θὰ μείνουν ἐκεῖ, δωρηθέντα εἰς τὴν 'Αμερικὴν.

Φιλολόγος. — Διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς συντάξεως τοῦ 'Ιστορικοῦ Λεξικοῦ δατανῶνται ἔτησίως 100 χιλιάδες δραχμαί.

Ερασιτέχνης. — Τελείως ἀπομυμείται τὸν φωνογράφον ἢ νεαρά καὶ πλήρης μέλλοντος μαθήτρια τοῦ 'Ωδείου δεσποινὶς Σπυριάντα Ι., γνωστὴ διὰ τὸ ὄνομα τῆς. 'Η ὁμοίότης, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ξεκουρδύματος καταπληκτικὴ.

Περίεργον. — 'Αρκεῖ νὰ ἀναλογισθῆτε ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1907 ἐξητήθησαν 29,040 πτυχία νέων ἐφευρέσεων ἐν μόνῃ τῇ 'Αμερικῇ.

Ἡ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΕΙΔΟΠΟΙΕΙ

Ὅτι μηδενὸς ἔργου ὑποβληθέντος εἰς τὸ Κοσμοδόξειον διαγώνισμα πρὸς συγγραφὴν 'Ιστορίας τῆς νήσου 'Υδρας, παρατείνεται ἡ προθεσμία τῆς υποβολῆς τῶν ἔργων μέχρι τῆς 21 Μαρτίου 1917 καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἦτοι:

1) 'Η ὑποβληθεῖσα εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἱστορικὴ συγγραφὴ θέλει ἔχει θέμα τοὺς ναυτικούς ἀγῶνας καὶ ἐν γένει τὰς θυσίας τῆς νήσου 'Υδρας κατὰ τὸν ἱερόν 'Αγῶνα μετὰ συντόμου ἱστορίας ἀπὸ τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῆς μέχρι τοῦ εἰρηδίου ἀγῶνος καὶ βραχέως ἐπιμέτρου περὶ τῶν κατὰ τὴν νῆσον μετὰ τὴν 'Επανάστασιν μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων. 'Η ἱστορία αὕτη πρέπει νὰ συνταχθῇ κατὰ τὰς πηγὰς μελετωμένων τῶν ἀρχαίων ἐγγράφων τῆς νήσου 'Υδρας, ἐκδομένων τε καὶ ἀνεκδοτῶν, ὡς καὶ τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις ἀρχαίοις δημοσίαις ἢ ἰδιωτικοῖς ἐγγράφοις. Ὁμοίως δὲ πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καθόσον εἶναι ἀναγκαῖον, καὶ αἱ προφορικαὶ παραδόσεις, κριτικῶς ἐπεξεργαζόμεναι.

2) Τὰ χειρόγραφα καθαρῶς καὶ εὐαναγνώστως γεγραμμένα ἀποστέλλονται εἰς τὴν Πρυτανεῖαν ἀνονήμως μετὰ συνημμένου δελτίου ἐφαρμοσμένου, φέροντος ἐνδοθεν μὲν τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, ἔξωθεν δὲ τὴν οἴκον, ἢν θὰ ἔχη ὁ συγγραφεὺς ἐπιγεγραμμένην καὶ ἐπὶ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ.

3) Εἰς τὸν συγγραφεὴ τοῦ βραβευθεῖσιν ἔργου θέλει ἀπονεμηθῆναι γέρας δραχμῶν τριῶν χιλιάδων πεντακωσίων.

4) Τὰ ὑποβληθεῖσα εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἔργα δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐν 'Αθήναις τῇ 3 'Απριλίου 1915.

Ἐν Ἀντιρρόντις
Ι. Ε. ΜΕΣΣΑΩΡΑΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

πρὸς τοὺς ὑδρολήπτας τῆς πόλεως 'Αθηνῶν, Κηφισίας καὶ 'Αμαρουσίου.

Φέρομεν εἰς γνῶσιν ὧν κ. κ. ὑδροληπτῶν, ὅτι, ἐπειδὴ πλείστοι τούτων δὲν ἔχουσιν ἐγκατεστημένας ὑδατοπλήκας μετ' αὐτοκλειομένων κροινῶν μετὰ πλετήρους (φλοτέρ), ἐκ τῆς αἰτίας δὲ ταύτης γίνεται ἀδικαιολογητῶς μεγάλη σπατάλη ὕδατος, δυναμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπιφελῶς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως, θέλομεν διακόψει ἀπροφασίστως καὶ ἀνευ ἑτέρας εἰδοποιήσεως τὴν διοχέτευσιν ὕδατος ἐντὸς ἐνός μηνός ἀπὸ σήμερον εἰς τοὺς ὑδρολήπτας τοὺς μὴ ἔχοντας τοιαύτας ἐγκαταστάσεις.

Δέον ὄθεν πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς παραπόνου νὰ συμμορφωθῶσιν οἱ κ. κ. ὑδρολήπται πρὸς τὰ ἀνωτέρω.

Ἐν 'Αθήναις τῇ 6ῃ 'Απριλίου 1915.

(Ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ γραφείου τοῦ δήμου 'Αθηναίων)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ληξάσης τῆς ὑπὸ τῆς συμβάσεως προβλεπομένης πενταετίας διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν δρομολογίων τῶν τρεχιδορόμων, κατηρτίσθησαν οἱ πίνακες τῶν ὁδῶν τῆς ἐφαρμογῆς διὰ τὴν ἐπερχομένην πενταετίαν καὶ οἵτινες τοιχοκολληθήσονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, εἰς τὰ καταστήματα τῶν Συλλόγων καὶ Συντεχνιῶν, εἰς τοὺς ἱεροῦς ναοὺς, εἰς καταφανῆ μέρη τῆς πόλεως, ὡς καὶ εἰς τὰ 'Αστυνομικὰ Τμήματα, ἵνα λάβῃ οὕτω γνῶσιν τὸ Κοινὸν καὶ ὑποβάλῃ τὰς τυχόν ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις του εἰς τοὺς κ. κ. Δημάρχους 'Αθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τασσομένης ἐπὶ τούτῳ μηνιαίας ἀπὸ σήμερον προθεσμίας.

(Ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας)

“ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ”

Παρακαλοῦνται οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των, ὅπως ἀποστείλωσιν αὐτὴν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν 'Αθήναις Διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης», ἀφαιροῦντες τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς.

Εἰς τοὺς καθυστεροῦντας διακόπτεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

ΕΡΓΑ Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

- ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Σελ. 208.—Δρ. 3.
- ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Διηγήματα εἰκονογραφημένα Σελ. 64.—Δρ. 2.
- ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ. Πεζὰ ποιήματα μετὰ χρωματιστῶν εἰκόνων. Σελ. 174.—Δρ. 3.
- ΣΑΤΥΡΑΙ. Διηγήματα. Σελ. 64.—Δρ. 2.
- ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ. Πεζὰ ποιήματα μετ' εἰκόνων. Σελ. 64.—Δρ. 1.
- ΣΕΛΙΔΕΣ. Διηγήματα. Σελ. 128.—Δρ. 2.
- ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ. Ἐντυπώσεις καὶ σκέψεις. Σελ. 84.—Δρ. 1.
- ΑΝΑΓΛΥΦΑ. Διηγήματα. Σελ. 64.—Δρ. 1.

Πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖά μας διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

“ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ ”

- ΤΟ “ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,” πίναξ Ν. Γύζη Φωτοτυπία εἰς μέγα σῆμα Δρ. 1. Ἐπὶ χονδρῶν χάριτον δραχ. 3.
- “ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ,” δράμα Φρ. Κολλέ, κατὰ μετάφρασιν 'Αγίδος Θέρον Ἐπὶ Ὀλλανδικῶν χάριτον Δρ. 1
- ΤΟ “ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ,” δράμα Ν. Λάσκαρη καὶ Π. Δημητροκοπούλου Δρ. 1.
- ΤΟ “ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ,” πίναξ Φοῖβου Ἄρσιόου. Φωτοτυπία εἰς μέγα σῆμα Δρ. 1.
- Ἡ “ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ,” πίναξ L. Perrault. Φωτοτυπία εἰς μέγα σῆμα Δρ. 1.
- Ἡ “ΑΙΩΡΑ,” πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εἰς μέγα σῆμα Δρ. 1.
- Ο “ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ,” Πίναξ Rochegrosse. Φωτοτυπία Δρ. 1.
- Ο “ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ,” Τυχομοσ φωτοτυπία εἰς μέγα σῆμα. Πίναξ Bènnet Δρ. 1.
- ΤΟ “ΟΝΕΙΡΟΝ,” G. Bargellini Φωτοτυπία Δρ. 1.
- Ο “ΣΕΥΣΙΣ ἘΚΛΕΓΩΝ ΠΡΟΤΥΠΟΝ,” Πίναξ Vincent. Φωτοτυπία Δρ. 1.
- Ο “ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ Δ' ΟΡΓΑΖ,” Πίναξ Δ. Θεοδοκοπούλου. Φωτοτυπία Δρ. 1.
- “ΔΟΜΗ” Ἐπιτομή τοῦ Ἰστορικοῦ Καλλιτεχνολογίου, Δρ. 1.
- ΓΕΝΝΑ. Ἐπιτομή τοῦ Ἰστορικοῦ Καλλιτεχνολογίου, Δρ. 1.
- ΤΙΟΝ Τ 1912 Σελ. 250. Εἰκονογραφία Δρ. 1.

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς

ΤΟΜΟΙ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

'Απο τοῦ Α' μέχρι τοῦ ΙΕ' ἔτους

εἰσίζονται εἰς τὸ γραφεῖον μας τιμώμενοι οἱ χονδρόδετοι ἕκαστος Δρ. 15, οἱ ἀπλόδετοι Δρ. 12. Διὰ τοὺς ἀγοράζοντας πλήρη σειρὰν γίνεται ἔκπτωσης 25 τοῖς 0/0.

Καλύμματα χονδρόδετα

τῆς “Πινακοθήκης,”

ὅλων τῶν ἔτων πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀντὶ Δρ. δύο ἕκαστον.

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ
ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ ΤΡΙΣΗΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ
 ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ
ΤΗΣ Α.Μ. ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΟΛΓΑΣ
 Ὁδὸς Πανεπιστημίου 26 καὶ 26α.

ΑΤΕΛΙΕ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

διὰ δεσποινίδας σπουδαζούσας ζωγραφικῆν. — Σχέδιον, εἰκονογραφία κλπ. — Ἀτελιὰ κ. Εὐαγγέλιον Ἰωαννίδου, ἐν τῷ Ζαππείῳ 9—12 καθ' ἑκάστην.

COURS ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΣ ΜΑΡΙΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Σχέδιον, pastel, εἰκονογραφίαι, ὑπαιθρον. Δέχεται μαθητριάς ἀπὸ 18/βρίου. Ὁδὸς Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 8.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

Τροποποιηθεῖσθαι τῆς κλίμακος τῶν τόκων τῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια νέων ἐντόκων καταθέσεων ἐν ὄψει ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ, δηλοποιεῖται, ὅτι ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται παρὰ τε τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια ἀποδοτέας ἐν ὄψει ἢ ἐν ὀρισμένῃ προθεσμίᾳ ἐπὶ τόκῳ

1) 1)2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς ἐν ὄψει ἀποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοῦ δρ. 10.000 πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου ὀριζομένου εἰς 1 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος. Αἱ καταθέσεις εἰς τὸν ἀνοικτὸν λογαριασμὸν βλταρίου λογαριασμ.

2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις εἰς τὸν ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μετὰ ἕξι μῆνας τοῦλάχιστον.

2) 1)2 τοῖς κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἕξι μῆνας τοῦλάχιστον.

3 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ δύο ἔτη τοῦλάχιστον.

3) 1)2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ τέσσαρα ἔτη τοῦλάχιστον.

4 τοῖς 0/0 διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ πέντε ἔτη τοῦλάχιστον, ὡς καὶ διὰ τὰς πέρα τῶν πέντε ἐτῶν, ἢ τὰς διαρκεῖς.

Καταθέσεις εἰς χρυσὸν

Δέχεται ἐπὶ ἐντόκου καταθέσεις εἰς χρυσόν, ἢ τοὶ εἰς φράγκα καὶ λίρας Ἀγγλίας, ἀποδοτέας ἐν ὀρισμένῃ προθεσμίᾳ ἢ διαρκεῖ, ἐπὶ τόκῳ

1)2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ καταθέσε. 6 μηνῶν τοῦλάχιστον.	
2 » » » » » » » 1 ἔτους	
2)2 » » » » » » » 2 ἐτῶν	
3 » » » » » » » 4 ἐτῶν	
4 » » » » » » » 5 ἐτῶν	

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνόνημοι.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑδρολόπτas τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Προσκαλοῦνται οἱ κ. κ. ὑδρολόπτas ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Δήμου καὶ καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον τοῦ ὕδατος τρέχοντος ἔτους, καθόσον ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἢ ὑδραυλικῆ ἐπιρροαῖα τοῦ Δήμου θὰ εἴροθῃ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ὕδατος.

(Ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ τμήματος τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν).

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΣΙΑΣ
ΑΘΗΝΑΙ — Ὁδὸς Ἑρμοῦ

Πλοῦτος γραφικῆς ὕλης. — Ἐντυπα καὶ ἐπισκεπτήρια καλλιτεχνικά. — Ἐργοστάσιον φανέλων τέλειον. — Χάρτης τυπογραφικὸς λευκὸς καὶ ἐξοφύλλων παντὸς εἶδους καὶ πάσης ποιότητος. Χάρτης ἐφημεριδῶν. — Ἐπιστολικά δελτάρια.

Εὐθηνία, ἀκριβεία, ταχύτης.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΠ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ — ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 10

Τὸ καλλιτεχνικώτερον φωτογραφεῖον τῶν Ἀθηνῶν. — Μηχανήματα τέλεια. — Ταχύτης. αἱ ἀσυναγώνιστοι.

Μεγεθύνσεις καλλιτεχνικαί.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ
ΜΙΧ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ὁδὸς Πραξιτέλους ἀριθ. 42

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Καλλιτεχνικὴ ἐργασία
Τιμαὶ συγκραταβητικαί

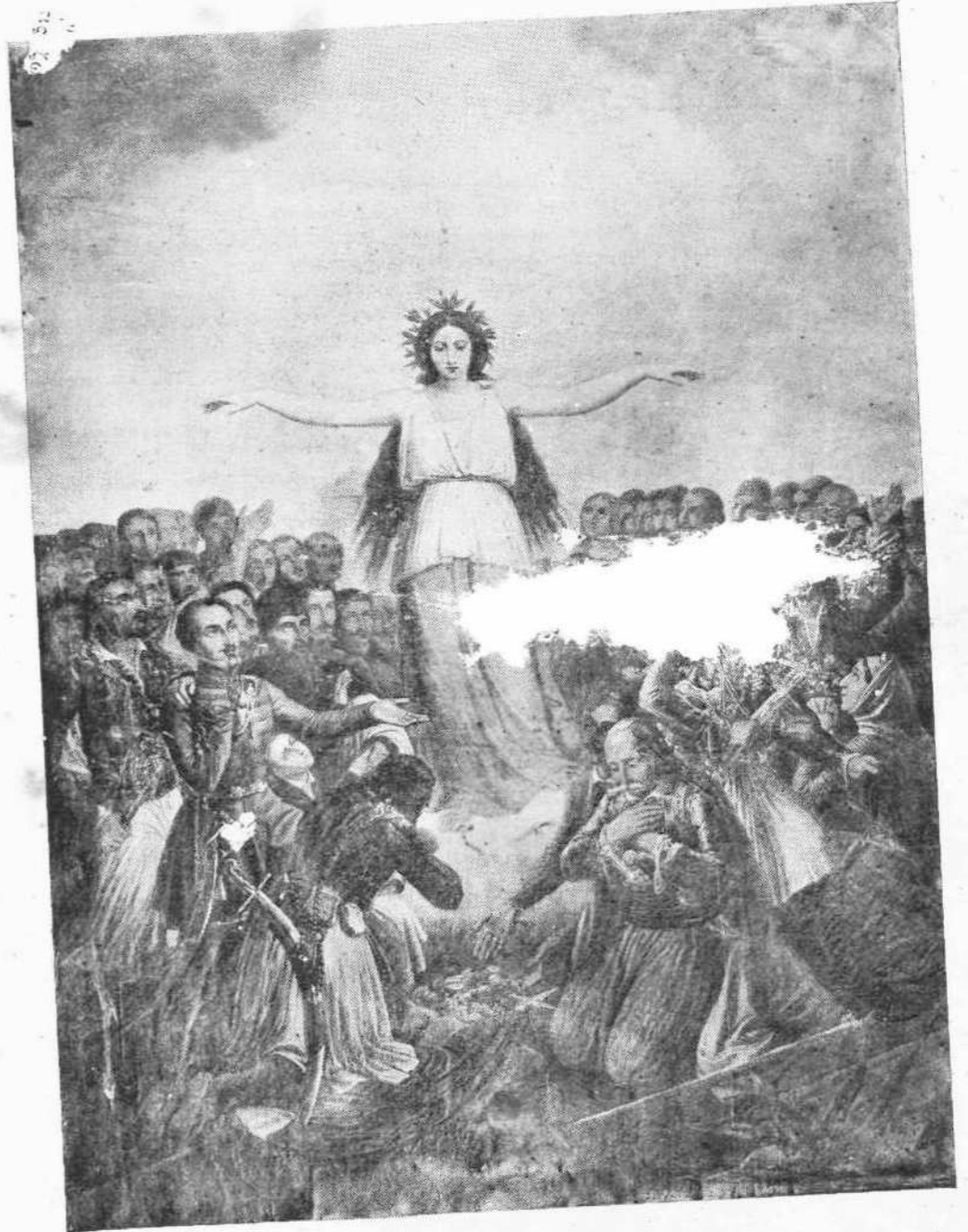
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΗΣ
Γλύπτης

Διπλωματοῦχος τῆς Καλλιτεχν. σχολῆς Ἀθηνῶν.

Ἐργαστήριον ἐν τῇ ὁδῷ Ἀναπαύσεως

Τμήμα μνημείων

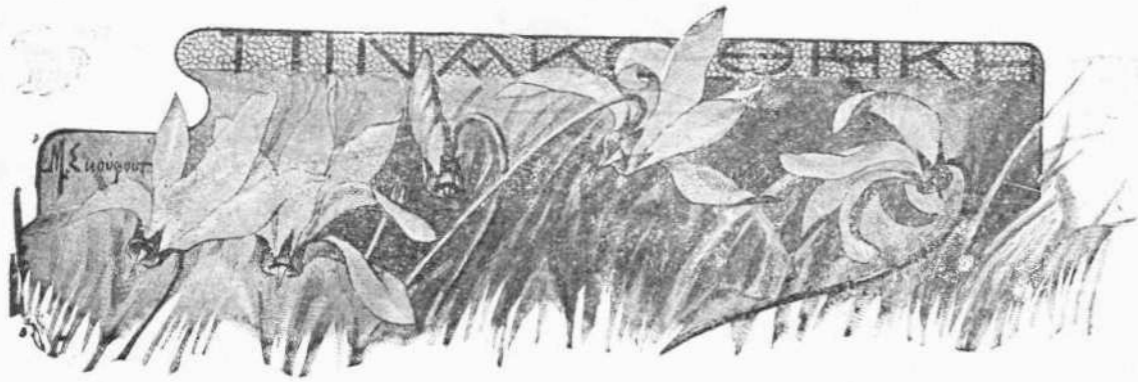
Ἀναλαμβάνει τὴν κατασκευὴν καλλιτεχνικῶν μνημείων, ἀνδριάντων, προτομῶν, διακοσμῆσεων.

Θ. Βρυζάκη.

Ἡ Ἑλλὰς συνάζουσα τὰ τέκνα τῆς

«Ὁ παιδιά μου, ὄρφανά μου σκορπισμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ»...

Χ ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ Χ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ

ΙΣ τὴν «Νέαν Πινακοθήκην» τοῦ Μονάχου ὑπάρχει ζωγραφικὸς πίναξ "Ἑλληνος ζωγράφου, τὸν ὁποῖον ἱκανοὶ ἀγνοοῦσι παρ' ἡμῖν. Εἶναι ὁ καλλιτέχνης Θεόδωρος Βρυζάκης — εἰς τὸν κατάλογον τοῦ μουσείου τοῦ Μονάχου ἀναγράφεται ἑλληνιστὶ «Βρυζάκης» — ἐκ τῆς μεγάλης καὶ γνωστῆς Θεσσαλῆς οἰκογενείας.

Ὁ Βρυζάκης ἐγεννήθη ἐν Θήβαις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1814. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τοῦ Πέτρου Βρυζάκη, ὁ ἄνευτος κατὰ τὸν ἱερὸν Ἀγῶνα ἔβην ὁ ἀείμνηστος Κ. τὸν εἰσήγαγεν ὡς ὁ τοῦ Εὐθυμίου Βρυζάκη. Αἰγίνη Ὁρφανοτροφεῖον, ὅπου εἰσήγαγον τὰ ὄρφανὰ τῶν ἀγωνιστῶν. Μετὰ 6—7 ἐτῶν μαθηταίαν ὁ Θ. Βρυζάκης ἐξῆλθε τοῦ Ὁρφανοτροφείου ἐφηβος πλέον καὶ παρέμεινε πλησίον συγγενῶν του ἐν Ἀθήναις, ὅπου τὸν ἐγνώρισεν ὁ μακαρίτης Θεόδωρος, διδάσκαλος τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος. Ὁ Θεόδωρος, διακινῶν τὴν πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν κλίσιν τοῦ νέου Βρυζάκη, τὸν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Μόναχον καὶ εἰσήγαγεν ἰδίαις δαπάναις εἰς τὴν αὐτόθι Καλλιτεχνικὴν Ἀκαδημίαν. Κατὰ τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ὁ Βρυζάκης ἐξεδήλωσε τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτοῦ τάλαντον, ὁ δὲ Θεόδωρος, ἐπιθυμῶν τὴν τελειοποίησιν του, ἀπέστειλεν αὐτὸν ἰδίαις ἐπίσης δαπάναις πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν διαφόρων καλλιτεχνικῶν κέντρων τῆς Εὐρώπης. Οὕτω ὁ Βρυζάκης ἐπεσκέσθη τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ λοιπὰ καλλιτεχνικὰ κέντρα καὶ μουσεῖα, κατόπιν δὲ, προκημένου νὰ ἐπιδοθῇ, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Θεοδώρου, εἰς τὴν συγγραφὴν πινάκων, θέματα ἐχόντων τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τοῦ 1821, κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ τὸ ἔτος 1848—50, ὅπου ἐμελέτησε τὰς φυσιογνωμίας τῶν ζώντων ἀγωνιστῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἔλαβεν ὅσας ἠδύνατο πληροφορίες περὶ τῶν ἀποθανόντων, ἐπεσκέσθη τὸ Μεσσαλόγγιον, τὴν Μοῆν τῆς Ἀγίας Λαύρας καὶ

πλείστους ἄλλους ἱστορικοὺς τόπους καὶ ἐπανήλθεν εἰς Μόναχον. Ἐκεῖ ἔγραψε τὸν μέγιστον πίνακα τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου, ὅστις ἐβραβεύθη διὰ χρυσοῦ βραβεῖου εἰς τὴν παγκόσμιον ἐκθεσιν τῆς Βιέννης τοῦ 1853, καὶ ὅστις, ἀγορασθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀκραιφνῶς φιλέλληρος βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου, ἐδωρήθη εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Μονάχου, ὅπου καὶ εὕρεσκειται. Εἶτα ἔγραψε «τὴν Ὑψῶσιν τῆς σημαίας τῆς Ἐλευθερίας ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ ἐν Ἀγίᾳ Λαύρᾳ», ὅστις εἶναι ἀνηρτημένος εἰς τὴν «Νέαν Πινακοθήκην» τοῦ Μονάχου, «τὴν Ἀποθέσιν τῆς Ἑλλάδος», ἣτοι τὴν Ἑλλάδα συνάζουσιν τὰ τέκνα τῆς, ὅπου εἰκονίζονται αἱ μορφαὶ ὄλων τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, «τὸ ἐν Πειραιεὶ στρατόπεδον τοῦ Καραϊσκάκη», «τὴν Πυρπόλησιν τῆς Τουρκικῆς Ναυαρχίδος ὑπὸ τοῦ Κανάρη», «τὴν Σύσκεψιν τῶν ὀπλαρχηγῶν τοῦ Μωρέως πρὸ τῆς μάχης τῶν Δερβινταζίων», «τὴν θυσίαν τοῦ Καψάλη», ἣτοι τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀνατιναξίν τῆς πυριτιδαποθήκης, «τὸν Τυφλὸν τοῦ Ναυπλίου» κλπ. Πλὴν τούτων ὁ Θ. Βρυζάκης ἔγραψε καὶ ἄλλους πίνακας ἐπὶ ἄλλων θεμάτων, ἐξ ὧν τινες μὲν ἐπωλήθησαν ἐν Γερμανίᾳ εἰς ἰδιώτας, ἄλλοι δὲ ἠγοράσθησαν παρὰ καλλιτεχνικῶν αὐτόθι μουσείων, ἐνθα καὶ εὕρεσκειται.

Δύο ἀντίγραφα τοῦ πίνακος τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου ἐκληροδότησεν ἀποθηνήσκων ὁ Θ. Βρυζάκης εἰς τὸν Δῆμον Μεσολογγίου καὶ τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον. Εἰς αὐτὸ δὲ κατέλιπεν ἐπίσης διὰ διαθήκης καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους πίνακας, οἵτινες κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν Ἑλλάδι ἀκηδεῖαν εὕρεσκειντο εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Πολυτεχνείου καταστρεφόμενοι ἐκ τῆς ὑγρασίας. Πού ἠδύνατο ὁ ἀτυχῆς καλλιτέχνης, τοῦ ὁποῖου οἱ πίνακες τόσο ἐτιμῆθησαν ἐν τῇ ζῆνῃ, νὰ φαντασθῇ ὅτι οἱ κόποι ὄλης τῆς ζωῆς, τοὺς ὁποῖους ἐνεπιστεύθη εἰς δημόσιον ἱδρυμα τῆς πατρίδος του θὰ ἐθάπτοντο οὕτως ἐν ἀφανίᾳ καὶ καταστροφῇ;

Ὁ Θ. Βρυζάκης ἀπέθανεν ἐν Μονάχῳ τῇ 7 Δεκεμβρίου 1878.

Ἐὰν ἀνοιχθῆ τις ἐπιπέτασμα τοῦ Βρυζάκη ὑπάρχον ἀνηρτημέναι εἰς μίαν ἀπὸ τὰς με-

γαλειτέρας Πινακοθήκας τοῦ Μονάχου, ἣτις φιλοξενεῖ ἀριστουργήματα τοῦ Κάουλμπαχ, τοῦ Δέμπαχ, τοῦ Λέφτς, τοῦ Μπαϊκλιν, τοῦ Γύζη καὶ ὁμοίως ἔργα τοῦ ὑπάρχον ἐν Ἀθήναις ὄχι κοσμοῦτα, ὡς θὰ ἀέμενε τις, τὴν περίφημον διὰ τὴν ἀφάνειάν τῆς Ἑθνικὴν Πινακοθήκην, ἀλλὰ κατερριμμένα ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς ὑπόγειον τοῦ Πολυτεχνείου, δὲν δύναται ἢ νὰ θλιεῖ. Νὰ ὑπάρχη διευθυντῆς Πολυτεχνείου, διευθυντῆς Ἑθνικ. Πινακοθήκης, τμημα γραμμάτων καὶ τεχνῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ νὰ κατακείνται ὡς ἄχρηστα ἔργα καλλιτέχνου, ὅστις εἰς τὴν πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν εἰσοχὴν ἠκμαζεν ἐν Μονάχῳ, ἔργα ἄλλως τε ὡς ἑμῶν θεμάτων ἔχοντα καὶ ἱστορικὴν ἀξίαν, εἶναι τι ἀκαταλόγητον. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας πρέπει νὰ ἐξυπνήσῃ ὄλους αὐτοὺς τοὺς καιμωμένους καὶ νὰ ἀξιώσῃ νὰ λάβουν ἐπὶ τέλους ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς πίνακας αὐτοὺς, ἐπιτελοῦντες οὕτω τὸ καθήκον των, διὰ τὸ ὅποιον ἀδρότατα ἀμείβονται ὑπὸ τῆς Πολιτείας.

Οἱ πίνακες κατακείνται εἰς μίαν γωνίαν φθει-

Δ. Κ.

Χ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΥΠΡΕ Χ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΙΣ τὸ ὑπ' ἀρ. 159 τοῦ χροσ τῆς «Πινακοθήκης» ἐφέραμεν ὡς παράδειγμα περὶ τῆς ἰδέας, ἣν εἶλετο ὁ Ι. Δυπρὲ περὶ τῆς τῆς τὸν «Θάνατον» τοῦ «Αβελ». Συμπληρούμεν δι' ἄλλου ἔργου του, ὅπερ περισσότερο ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, διότι ἀπεικονίζεται ἐπ' αὐτοῦ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Ἡράκλειος.

Εἰς τὸν περιώνυμον ναὸν Santa Croce — τὸ Ἰταλικὸν Πάνθεον — ὅπου φυλάττονται τὰ ὀσά τοῦ Δάντη, Μιχαὴλ Ἀγγέλου, Γαλλοῦ, Μακαβέλλη, Φωσκόλου καὶ ἄλλων, ἐπρόκειτο νὰ τεθῶν ἐν τῇ πρόψει ἀνάγλυφα, ἀρμόζοντα εἰς τὴν περιλάλητον αὐτῆς ἐκκλησίαν. Εἰς τὴν μεσαίαν Θύραν ἐπρόκειτο νὰ τεθῇ ὁ Θρίαμβος τοῦ Σταυροῦ, εἰς τὴν δεξιὰν τὸ Ὁράμα τοῦ Κωνσταντίνου καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν ἡ Εὐρεσις τοῦ Σταυροῦ. Ὁ αὐτὸς καλλιτέχνης εἶχεν ἤδη φιλοτεχνήσει τὴν Παναγίαν διὰ τὴν αὐτὴν πρόβη. Τὸ θέμα ἦτο δυσκολώτατον. Ἐπρεπε νὰ συλλάβῃ μεγάλην ἰδέαν, ὑψηλὴν καὶ πλουσίαν, ἐνῶ ὁ χώρος ἦτο μικρὸς. Ἡ προσπάθεια νὰ μὴ μειώσῃ τὴν μεγαλοπρέπειαν ἦτο δυσχερής. Καὶ ὅμως ὁ Ἰταλὸς καλλιτέχνης κατώρθωσε μὲ φυσικότητα νὰ ἀποδώσῃ παραστάσεις μεγαλοπρεπεστάτας, ἀνευ ἀλληγοριῶν, ἀλλὰ διὰ πραγματικῶν προσώπων, τὰ ὅποια συμβολίζουσι διὰ τῆς προσωποποιήσεως των τὴν ὄλην ὕψιπτην ἰδέαν τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιῦ Σταυ-

ροῦ, θριαμβεύοντος διὰ τῆς θείας Ἀγάπης. Εἰκονίζεται ἄωθεν Σταυρός, ἀκτινοβολῶν ἐν μέσῳ ἀγγέλων ἐκ στάσει λατρείας. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ θροῦ, ὡς ἐκτεθειμένος, ἐκφράζει τὴν τάσιν τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν Θεοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην καὶ προσευχῆς τῆς θείας Χάριτος, ὡς ἐκτεθειμένος, ἀνοεῖ καὶ φωτίζει τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ γνώσις, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἐκ τοῦ Σταυροῦ καὶ εἰς τὸν Σταυρὸν ἐπιστρέφουσιν, ἐκφράζονται διὰ τοῦ ἐξῆς τρόπου: Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀναγλύφου εἰς Σιλάδος, διακρήξας τὰς ἀλύσεις τῆς δουλείας, ὑπεγείρεται ἐκ τοῦ λίθου, ὅς ἂν κατέκειτο, καὶ ἀτενίζων πρὸς τὸν Σταυρὸν, ἐγγυωμονεῖ διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ἣτις διὰ τοῦ Σταυροῦ διεδόθη ἀνά τὴν γῆν καὶ ἐφ' ἧς ὁ θεῖος λόγος ἠκούσθη τῆς ἀνθρωπίνης ἀδελφότητος. Παρὰ τῷ Σιλάθῳ κείται γονυπετῆς εἰς ἄγριος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἡλιθιότης, ἡ βλοσυρότης τοῦ βλέμματός ἡμεροῦται καὶ φωτίζεται ἀπὸ τὴν λάμψιν τοῦ Σταυροῦ. Αὐτὴ αἱ δύο προσωποποιήσεις, αἱ ἐκφράζουσαι γενικὴν ἰδέαν, εἰκονίζονται ἐν τῷ μέσῳ, πρὸς τὰ κάτω, ἀφίνουσαι χώρον δεξιῶθεν καὶ ἀριστερῶθεν διὰ τὰς ἐξῆς προσωποποιήσεις: Πρὸς τὰ δεξιὰ εἶσι ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ ἱερυτῆς τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἰσαπέστολος, σύρων τὸ ξίφος ἐπὶ τῷ ὄραματι τοῦ Σταυροῦ ἐν τῷ οὐρανῷ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ἐν τῷ οὐρανῷ Νίκα. Παρὰ τῷ Κωνσταντίνῳ ἡ κόμησσα Ματθίλδη ἐκ Κωνσταντίας, ἣτις διὰ τῆς εὐσεβοῦς στάσεώς της ὑπενομιμίζει τὴν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν στοργὴν καὶ τὴν βοήθειαν, ἣν τῇ παρέσχε κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἰταλικῶν πολι-

τειών. "Οπισθεν της ή μετανοούσα Μαγδαληνή, κεκρυμμένη εκ του αγίου φόβου, όπως δείξη ότι ο ζήλος των σαρκικών ηδονών νικάται υπό του θείου "Ερωτος. Γουνοπετής ο "Αγιος Παύλος, ο κήρυξ του Ευαγγελίου και των εθνών ο "Απόστολος. "Οπισθεν τούτου, γουνοπετής επίσης, με βιβλίον εις τας χείρας, Θωμάς ο εξ "Ακυίνου, ο εκ των σημαντικωτέρων σχολαστικών φιλοσόφων, υπαδός του "Αριστοτέλους και μέγας παρά τῶν δυτικοίς, οτινας καλοῦσιν αὐτὸν doctor Universalis και Angelicus και τὸν κατέταξαν μετὰ τῶν αγίων. "Οπισθεν του Μεγάλου Κωνσταντίνου είναι ο αυτοκράτωρ "Ηράκλειος, ο ανυψώσας πανηγυρικώτατα τὸν Τιμιον Σταυρόν.

Δεξιόθεν πρωτεύει ο Μέγας Κάρολος με τὸ ξίφος εις τὴν μίαν χεῖρα και τὴν σφαιραν μετὰ του Σταυροῦ εις τὴν ἄλλην, όπως ἀποδείξη τὴν ἀποστολὴν τῆς διαδόσεως τῆς χριστιανικῆς πίστεως και τῆς κυριαρχίας, ἣν ἀπέκτησε διὰ τῆς δόξης του Σταυροῦ. Πλησίον του είναι ο Δάντης, ἡ μεγαλύτερα χριστιανικὴ διάνοια, κρατῶν εις τὰς χεῖρας τὴν Θεῖαν Κωμῶδιαν. Παρὰ τῷ Δάντη ο εξ "Ασίξης ἅγιος Φραγκίσκος, ο ἱδρυτὴς του ὁμωνύμου ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος, ο ἐγκαταλείψας τὰ πλούτη, διὰ νὰ ἀφοσιωθῇ ὅλος εις τὴν προσευχὴν και τὴν ἐλεημοσύνην. Παρίσταται μετὰ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένος, ἀτενίζων πρὸς τὸν Σταυρόν. Μετὰ τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα ο καλλιτέχνης ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ τὸν Δεσπότην του κόσμου, τὸν Δεσπότην του πνεύματος, τὸν Δεσπότην τῆς πείνης και ταπεινοφροσύνης, Δεσποτισμὸν, ὃν ἀπέκτησαν διὰ τῆς ἀγάπης του Σταυροῦ. Πρὸς συμπλήρωσιν του συμπλέγματος τούτου ἔθεσε τὸν ἱερὸν "Αύγουστινον μετὰ τὰς χεῖρας του ἁμια,

κρατοῦντα τὸ ποίημά του "Η Πόλις του Θεοῦ. "Οπισθεν ὄλων εις μάρτυς του χριστιανισμοῦ, κρατῶν φρίνικα, ὅστις ἀντιμετωπίζει τὸν ρωμαῖον Γρηγόριον, εις τὸ ἀντίθετον μέρος ὄντα.

Εκ τῆς περιγραφῆς καταφαίνεται ἔξοχος ἡ ἐπίνοια πρὸς ἀπεικόνισιν ἐν μικρῷ χώρῳ δι' ἀναγλύφου του Θριάμβου του Τιμίου Σταυροῦ. Θρίαμβος του Σταυροῦ, ἡ ἱδρυσις χριστιανικῆς Αυτοκρατορίας εις τὸ Βυζάντιον και εις τὴν Δύσιν. Θρίαμβος του Σταυροῦ, ἡ χριστιανικὴ φιλοσοφία, θεολογία, ποίησις και τέχνη, αἵτινες παρουσιάζονται οὐχὶ ἀλληγορικῶς, ἀλλὰ διὰ μεγάλων ἀνδρῶν. Θρίαμβος του Σταυροῦ, ἡ διάρρηξις τῶν ἀλύστων τῶν Σκλάβων, τὸ ἔλεος πρὸς τοὺς πτωχοῦς.

Ἡ καλλιτεχνία δὲν είναι, ὡς ἡ ἐπιστήμη, θετική. Ὁ καλλιτέχνης φαντάζεται τὴν εἰκόνα, ἣν ἐπειτα ἀποτυπώνει και τῇ δίδει ζωὴν. Δέον νὰ ὑπάρχῃ εις τὸν καλλιτέχνην ἁρμονικὴ διευθέτησις μετὰ τῆς ιδέας, τῆς φαντασίας και τῆς ἐξωτερικῆς φόρμας, πρὸς ἐκφρασιν του αἰσθηματος, ὅπερ ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξωτερικεύσῃ διὰ τῆς σμίλης ἢ του χρωστήρος. Ἀνάγκη νὰ εὔρη ο καλλιτέχνης τὸ ἰδεώδες ἐν τῇ πραγματικότητι και μετὰ τὴν ζωντανὴν φύσιν νὰ συγκρίνῃ τὰ νοήματά του, τὴν ἐπίνοιαν, τὴν ιδέαν του, καθότι μόνη ἡ φύσις είναι ὁ διδάσκαλος ὁ διδάσκων τὸ θαυμαστὸν τεχνουργημα τῶν ἐλιγματοῦδων, πολυκαμπυλῶν γραμμῶν, τῶν ἐναρμονίων μεταβάσεων ἀπὸ γραμμῆς εις γραμμὴν και μυρίων ἄλλων πραγμάτων, ποῦ ἐκμυστηρεύεται ἡ φύσις πρὸς ἐκείνους, οἵτινες κατανοοῦν τὰ μεγάλα νοήματά της. Τὴν τέχνην του Θεοῦ οὐδεμία ἀνθρωπίνη τέχνη ὑπερβαίνει, ὡς ἀποφαίνεται ὁ φιλόσοφος Κόντης. (Ἀκολουθεῖ) ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

ΑΝΑ ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Θεοφάνης Δημητρίου

ΜΕΤΑ πολυετή ἀπουσίαν εις Κάρρον ἔπηξε και πάλιν τὴν καλιάν του παρὰ τὸ "Αρεταίσιον ὁ νοσταλγὸς τῆς Ἀττικῆς καλλιτέχνης κ. Θεοφάνης Δημητρίου, παλαιὸς και συμπαιθεστατος γνώριμος τῶν ἐδῶ καλλιτεχνικῶν κύκλων, μετὰ τὴν ἡρεμον και ταπεινὴν φυσιογνωμίαν, τὴν ἐνθυμίζουσιν τὸν ἀσκητικὸν βίον, ἀπέριτος, σιωπηλὸς, ἀλλὰ αἰσθαντικός, ὁ ἔχων διπλὴν, ἀλλ' ἐξ ἴσου φωτεινὴν τὴν καλλιτεχνικὴν ὑπόστασιν, ζωγράφος και γλύπτης, ὁ τιμηθεὶς μετὰ τὸ Μαρμάλειον βραβεῖον τῶν Φιλοτέχνων διὰ τὸ παθητικώτατον ἔργον του «Γιὰ τὴν μάννα».

Διὰ τοὺς παλαιούς ἐκτιμητάς του ταλάντου του τὸ ἐργαστήριόν του είναι μία εὐχάριστος ἐκπληξις διότι πλὴν δύο-τριῶν, ὄλα τὰ ἄλλα ἔργα είναι νέα. Κυριαρχεῖ δ' ἐν αὐτῷ ἡ ζωγραφικὴ,

εἰς ἣν φαίνεται ἀσχολούμενος περισσότερον, και τοι διὰ τὴν γλυπτικὴν κυρίως προωρίζετο.

Ἡ «Νίκη του Πνεύματος» είναι ὁ μεγαλειότερος πίναξ. Καίτοι δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη, ὁ ἴδιος ὁ καλλιτέχνης, δεδαμένος ὅτι είναι μελετηρὸς και προσεκτικώτατος, ὑπολογίζει ἐξάμηνον διάστημα ἡρέμου ἐργασίας και μελέτης διὰ νὰ τὸ περατώσῃ, ἐν τούτοις δίδει μίαν συνολικὴν ιδέαν, ἣτις ἐπιτρέπει ὥστε νὰ χαρακτηρισθῇ ἀπὸ τούδε ὡς τὸ ὠραιότερον ἔργον του, ἐμπνεύσεως Ραφαηλείου. Τὸ Πνεῦμα ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ νεαρίσκου, πυρσοφόρου, καθημένου ἐπὶ ἀετοῦ, ἔχοντος ἀνεωγμένας τὰς πτέρυγας. Τρία ἄλλα παιδία—οἱ "Ερωτες—προσπαθοῦν διὰ ταινιῶν νὰ σταματήσουν τὴν πτήσιν του. Ἡ "Αφοσίωσις, εἰκονιζομένη διὰ μεγαλειτέρου παιδίου με λευκὰς πτέρυγας, προσπαθεῖ νὰ καθοδηγήσῃ εις τὸν εὐθὺν δρόμον, ἐναγκαλιζομένη τὸ Πνεῦμα. Ἡ στάσις ὄλων τῶν παιδιῶν είναι φυσικὴ καθ' ἑαυτὴν και ἁρμονικὴ ἐν τῷ συνόλῳ, ἡ κίνησις ἐμφανής, τὸ δὲ βλέμμα ἐκφραστικόν. Ἄνωθεν εις μίαν γραμμὴν σειρὰ κεφαλῶν καθ' ἡλικίας, ὧν φαίνονται οἱ ὀφθαλμοὶ παρατηροῦντες μετὰ περι-

Θεόδωρος Βρυζάκης

Θ. Βρυζάκη. Ἡ θυσία του Καψάλη

ΕΣΤΙΑΔΕΣ

ΤΟ ΙΔΙΟ ΣΥΝΝΕΦΟ

Τὸ μαῦρο σύννεφο ξεκίνησε
γεμάτο ἀστροπελέκια και βροχή
τῶδε ἀπὸ πέτρα κι' ἀναγάλλιασε
του γεωργοῦ ἢ ψυχῆ.

Τὸ ἴδιο σύννεφο ξεκίνησε
γεμάτο ἀστροπελέκια και βροχή
τῶδε σιὸ πέλαγο και τρόμαξε
του ναύκληρου ἢ ψυχῆ.

ΤΟ ΧΕΡΙ

Τὸ χέρι, ὅταν ἀπλώνεται νὰ πάρῃ,
χάνει τόση ὁμορφιά και χάρι τόση
ὄση ὁμορφιά κερδίζει κι' ὄση χάρι
τὸ χέρι, ὅταν ἀπλώνεται νὰ δώσῃ.

ΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΔΑΚΡΥΑ

Εἶπ' ἀδιάφορος: «Γέλια γιὰ δάκρυα;»
κ' εἶπ' ἡ ἀδιάφορη: «Γέλια» Κι' ἀρχίζου
νὰ γελοῦν γιὰ τοὺς πόθους τοὺς ἄφραστους
κάποιον νειοῦ, κάποιμα νειῶς ποῦ γνωρίζου
(ζου)

Ξάφνω ἐσόπασαν στρέφουν, κνιτάζονται
κ' ἡ ματιές των ἀχώριστα σμίγουν.
Μαγεμένα τὰ γέλια κροσιτάλλωσαν,
βολὰ δάκρυα τὰ μάτια των πνίγουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Θ. Βρυζάκη. Ὁ τυφλὸς του Ναυπλίου.

εργίας την συμβολικήν παράστασιν. Τὰ ποικίλα συναισθήματα τῆς ἀνθρωπότητος, τὰ ψυχικά καὶ πνευματικά, ἀντικατοπτρίζονται εἰς τοὺς ἀγρῦ- πλους ἐκείνους ὀφθαλμούς. Εἰς τὸ ἄκρον διαγράφεται ἀτελῶς εἰς βραχίων, μία ἐκφρασις συμμε- ταχῆς ἐνεργότερας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Πνεύμα- τος. Συνθετικῶς τὸ ἔργον κρινόμενον, εἶναι δυ- νατὸν ὡς σχέδιον καὶ ἐμπνευσμένο ὡς ἰδέα. Ἔ- χει ἀνατομίαν καὶ χρῶμα ἁρμονικόν.

Τὰ θρησκευτικὰ θέματα ἀπασχόλησαν τὸν καλ- λιτέχνην ἰδιαιτέρως. Ἡ Καινὴ Διαθήκη τὸν ἐμ- πνέει. «Ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Πρόδρομος» εἶναι ἔρ- γον ἐραβευθὲν ἐν ὤσεινονίζονταί πρωθυστερώς, εἰς νεαρὰν ἡλικίαν, μετὰ τὰς χείρας συμπελεγμένας ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ἰωάννης. Ἡ τέχνη κυρίως ἐγ- κειται εἰς τὴν ἐλαφρότητα, μεθ' ἧς κρατοῦν τὰς χείρας ἀλλήλων. Ὅπισθεν, ὑψοῦται ὁ Σταυρὸς, ἡ προφητεία τοῦ μαρτυρίου.—Ὁ «Ἰησοῦς δωδε- καετής», προσευχόμενος. Ἡ ἐνατένισις τοῦ βλέμ- ματος ἔχει ὅλην τὴν ἀγνότητα ἐνὸς παιδίου, ἀλ- λά καὶ ἐνὸς Θεοῦ. Εἰς ἕνα ἄλλον πίνακα μία μη- τέρα μακθάνει τὸ παιδί τῆς, ἕνα μικρὸ κοριτσά- κι, νὰ προσεύχεται. Εἶναι τὸ πρῶτον καθήκον τῆς μητρός. Κρατεῖ τὸ δεξιὸν χεῖρ τῆς μικρούλας, διὰ νὰ τῆς δείξῃ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Ὅτι κυ- ρίως κάμνει ἐντύπωσιν εἰς τὸν πίνακα αὐτὸν εἶ- ναι ἡ ψυχολογία τοῦ καλλιτέχνου. Κατῶρθωσε νὰ δώσῃ μίαν ἐκφρασιν εἰς τὸ παιδί, τὸ ὅποιον, ἐνῶ ἀγνοεῖ τὴν σημασίαν τῆς προσευχῆς, ἐν τούτοις δικαιθάνεται καὶ νομίζει τις ὅτι τὴν στιγμὴν αὐ- τὴν γεννᾶται εἰς τὴν παρθενικὴν ψυχὴν του τὸ αἰσθητὸν τῆς πίστεως.

Ἐκ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ διαδιώξεως τοῦ ἐκόμισεν ἔγχρωμους ἐγχρώμους ἀναμνήσεις — δύο εὐμε- γέθεις πίνακες. Ὁ εἰς παριστᾶ Αἰγύπτιον κτοφύλακα, ἄριστον ὡς προσωπογραφία, ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικὸν διὰ τὴν ἰδιορρυθμίαν. Τέλειος καὶ πιστότατος τύπος. Ὁ ἄλλος πίναξ παριστᾶ Αἰγύπτιον λογοκριτὴν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθη- κόντων του, ἀναγινώσκοντα δηλαδὴ ἔγγραφον, ἔργον ἔχον τὰ αὐτὰ ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν πλεονεκτημάτων πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ὁ κ. Δημητρίου δὲν ὑπολείπεται—ἀπ' ἐναν- τίας ἐκδηλώνει ἀκόμη περισσότερον τὰ καλλιτε- χνικά του προσόντα—εἰς τὴν γλυπτικὴν. Ἐν ἀ- νάγκῃ τοῦ Ἄγγλου Κρόμερ εἶναι πολὺ κα- λόν. Ἡδὲ ἐπεξεργάζεται εἰς τὸν πηλὸν δύο προ- τομάς, αἵτινες εὐρίσκονται ἐν τῷ τελειοῦσθαι. Εἶναι ἡ τοῦ γηραιοῦ ἱατροῦ κ. Μαγγίνα καὶ ἡ τῆς πρὸ πολλοῦ θανούσης μητρός του. Τὸ πρῶτον ἔχει πολλὴν τὴν ὁμοιότητα, ἀλλ' ἀνώτερον ἔτι, διὰ τὴν πλαστικότητα ἰδίως, εἶναι τὸ δεύτερον. Ἡ ἀρχοντικὴ εὐγένεια τῆς Μεσολογγίτιδος δε- σποίνης διαπύεται ἀκεραία. Στρεφόμενη ἡ προ- τομὴ παρουσιάζει ὅλα τὰ μέρη χαρακτηρισμένα ὁ θεατὴς ἀνακαλύπτει εἰς ἐκάστην στροφὴν καὶ ἀπὸ μίαν ἀρετὴν. Ἐκφρασιτικώτατον ἔργον, κατ' ὅσον ἐγένετο ἐκ φωτογραφίας, δεικνύσῃ τὴν πρὸς τὸν κλασικισμὸν στοργὴν τοῦ καλλιτέχνου.

Ἀγγελικὴ Στεφάνου

Ἀπὸ τὰς πρώτας διπλωματούχους τοῦ Πο- λυτεχνείου, δώσασα πολλὰ δείγματα τῆς τέχνης

τῆς εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικὴν. Κυρίως εἶναι τοπειογράφος, τὸ κυριώτερον δὲ προ- σόν τῆς, τὸ ἄλλως τε ἀπαραίτητον διὰ τοπειο- γράφον, εἶναι τὸ χρῶμα. Χωρὶς ὑπερβολὰς, γνω- ρίζει πῶς νὰ ζωγραφίξῃ, ὥστε νὰ ἀποδίδῃ τὴν φύσιν εἰς τὰς ποικίλας ἀποχρώσεις. Ἐχουν πολ- λὴν ποιήσιν αἱ «Τελευταῖαι ἀκτίνες», ἐν τοπειῶν τῆς Ἀσκριδος μετὰ τὰς ὑστάτας ἀντανάκλασεις τοῦ φωτός, τὸ «Ἀ υξιάτικο ἀεράκι», μία σπουδὴ ὑπαίθρου, ἐγγιζούσης τῆς βροχῆς, μετὰ συννεφῶδη οὐρανόν, ἐνὸς ἀγροῦ ποῦ τὸν κοσμεῖ μονάκριβο δέν- δρον, αἱ «Παπαρούνας» μετὰ μίαν σκιερὰν συννεφῶ- δη ἀτμόσφαιραν, ὅσο ἐντυπωτικὸν εἰς ἀρθρονίαν χρώματος εἶναι τὸ «Τεφράκι» τῆς Κηφισσίας, καὶ ἐκφρασιτικὸν «Ἡ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐπάνοδοσ» μιᾶς χωρικῆς μετὰ τὴν αἰγὰ τῆς, ἐπαερχομένης ἐκ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῆς. Ἐνας πίναξ μεγαλει- οτερος, ἡ «Ρέμβη», εἶναι εἰς συνδυασμὸς τοπειῶν καὶ προσωπογραφίας. Ἀνάγνωσις μιᾶς ἀναπαυ- μένης ἐν μέσῳ ἀνθηρᾶς βλαστήσεως. Τὸ ἔργον αὐτὸ διακρίνεται διὰ τὴν νεωεριστικὴν τεχνολο- γίαν του. Ἐν τέλος σκίτσο χωρικῆς αὐλῆς μετὰ τὴν τοικοκυρὰν καὶ τὰς ὄρνιθας τῆς ὑπόσχηται ὅ- τι θὰ γείνη κάλλιστον ἔργον.

Αἱ γλυπτικαὶ ἐργασίαι τῆς δεσποινίδος Στεφά- νου εἶναι ἐπίσης ἐνδιαφέρουσαι, δεικνύουσαι καὶ τέχνην, ἀλλὰ καὶ αἰσθητὴν εὐαισθησίαν. Ὁ πόλε- μος δὲν τὴν ἀφῆκεν ἀδιάφορον. Ὁ εὐζωνὸς τῆς ὁ πυροβολῶν ἐξ ἀποστάσεως τριακοσίων μέτρων συνδυάζει πρὸς τὸ ἥρεμον τοῦ εὐγενοῦς τὴν κατα- γωγὴν στρατιώτου, τὸ ὄρητικόν τῆς ψυχικῆς δι- αθέσεως διὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα. Ἐχει μίαν καλλιτεχνικὴν γραμμὴν, ἐμφαίνουσαν πολ- λὴν μελέτην. Ἡ «Ἀγωνία τοῦ στρατιώτου» εἶ- ναι πλήρης ἐκφράσεως. Φέρει τὸν γυλιὸν καὶ εἶναι πεσμένος. Οἱ μῦς συσπῶνται, ὁ προτεταμένος λαιμὸς, τὸ στόμα, τὸ ὅποιον πτυχώνει ὁ πόνος, δίδουν τὴν θλιβερὰν ἐντύπωσιν τῆς προσεγγίσεως τοῦ θανάτου. Εἶναι σκίτσο, ἔχει ὅμως ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐκφράσεως. Ἐν ἀντιθέσει, ἐν ἄλλο σκίτσο ἀναπαυμένης ἐπὶ μακρᾶς πολυθρόνας, εἶ- ναι πλήρης γαλήνης καὶ κυριαρχεῖ κάποια νο- χέλεια.

Ἀνώτερον γλυπτικὸν ἔργον εἶναι ἡ προτομὴ τοῦ ἀγωνιστοῦ Ἀθανασίου Ραζηκώστακα, φρουρά- ρου Μεσολογγίου, φονευθέντος κατὰ τὴν ἔξοδον. Ἐγένετο κατὰ παραγγελίαν, ὅπως τεθῆ ἐν τῷ Ἡρώφ τοῦ Μεσολογγίου. Ἡ ἀρρενωπὴ μορφή τοῦ πολεμάρχου ἀποτυπῶται ζωηρὰ, διακρίνεται ὁ- λὸν τὸ μένος, ὅπερ διέπνεε τοὺς ἀνδρας ἐκεῖ- νους. Ἡ προτομὴ αὕτη, ἥτις τιμᾶ ἀληθῶς τὴν μετριόφροναν καλλιτέχνιδαν, εἶναι ἀντιχρῆς τῆς ἐξ- αιρετικῆς θέσεως, δι' ἣν προορίζεται.

Ὁ δὲ ἦτο παράλειψις ἂν δὲν ἀνέφερα καὶ μίαν ἄλλην καλλιτεχνικὴν ἰδιότητα τῆς δεσποινίδος Στεφάνου. Ὅτι τὰ ἄνθη τῆς—μεξέδες, τριαν- τήφυλλα, χρυσάνθεμα—εἶναι τὸς φυσικά, ὥστε νὰ νομίζῃ ὁ ἐπισκέπτης ὅτι εἰσπνέει καὶ τὸ ἀ- ρωμα των...

Δ. Κ.

Σημειώσεις Ἐνὸς Ἡμεῖος.

Αἱ ἐπιτροπαὶ καὶ οἱ μαῖντανοί.—Διανοητικοὶ καὶ στομαχικοὶ ἐπιτροποί.—Κεραμικοὶ καὶ Ἀκαδημία τοῦ Πλάτωνος.— Ἀρμόδιοι κακογεῖτονες.—Τὸ φάσμα τῆς ἀσχημίας.—Τὶ δὲν πρέπει τὰ κάμνον αἱ γυναῖκες.—Τὸ σαποῦνι καὶ τὰ σπινόμενα φορέματα.—Σώσατε, ὦ γυναῖκες, τὴν ἀνθηρό- τητά σας.—Ἡ ἀστυνομικὴ φιλολογία καὶ τέχνη.—Πῶς δη- μιουργοῦνται οἱ ἀνισόρροποι.—Ἐγκώλιος ἐγκομινομένη

ΟΛΟΝΟΤΙ ἔχομεν ἐκ- πείρας πολὺ μικρὰν ἰ- δέαν περὶ τῆς δι' ἐπι- τροπῶν ἐπιτυχίας σκο- πῶν ἐξωραΐσμου καὶ διαδόσεως τοῦ Καλοῦ, ἐν τούτοις, ἀφοῦ τὸ Κράτος ἀπασχολεῖται περὶ τὰ πολιτικὰ μόνον, ἂς γίνη μία ἀπόπειρα συγκροτήσεως ἐπιτροπῆς, ἀπὸ τῶν ὁποίων νὰ λείψουν οἱ συνήθεις «μαϊντανοί», οἱ φηγου- μένους εἰς πᾶσαν ἐπιτροπὴν διὰ τὰ μὴ κάμνον τίποτε, εἰς πᾶσαν ἔκδοσιν διὰ νὰ λαμβάνουν παράση- μον, οἱ γνωστοὶ «ἀπαραιτήτοι», οἱ ὅποιοι μεταχειρι- ζόμενοι ὡς μέσον διορισμοῦ τῶν τὸ χροῖμα ἢ τὴν πο- λιτικὴν τῶν ἐπιτροπῶν, δυσχεραίνουσι διὰ τῆς ἀδρα- νείας τῶν μάλλον ἢ ἐνισχυοῦσι τὸ ἔργον, εἰς δ' ἐπι- ζητοῦν — πρὸ ὄνορε — νὰ συμμετάσχουν. Ἀντ' αὐτῶν δὲ νὰ παρακληθοῦν φιλότεχνοι, συγγραφεῖς, δημο- σιογράφοι, ἀρχαιολόγοι μὴ πολυάσχολοι, διανοητικοὶ τέλος ἄνθρωποι, δυνάμειοι νὰ σκέπτονται καὶ πέραν τῆς μῆτης ἢ τοῦ στομάχου τῶν, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ κατὰ καλόν.

Μετὰ λ. χ. ἐπιτροπὴ νὰ συστήθῃ διὰ τὴν εὐπρεπῆ συντήρησιν καὶ διάσωσιν τῶν μεσαιωνικῶν καὶ νεο- τέρων ἱστορικῶν μνημείων, διὰ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων, διὰ τὴν μὴ φυγάδεισιν τῶν κειμηλίων. Ἄλλη ἐπιτροπὴ διὰ τὴν προαγάναν ἡ- πέρ διαδόσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἔργων, βιβλίων καὶ καλλιτεχνημάτων, ἐν Ἑυρώπῃ, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς λήθης διάσωσιν πνευματικῶν ἔργων δι' ἐκδόσεως ἀνταξίας τοῦ περιεχομένου τῶν, διὰ τὴν ἔρευναν καὶ συγγραφὴν βιβλίων, εἰς τὰ ὅποια νὰ περιγράφονται τὰ ἱστορικὰ μνημεῖά μας, ὡς ἔκαμεν ὁ Μπαρρὸς διὰ τὰς «Μητροπόλεις τῆς Γαλλίας» καὶ ὁ Καὲν διὰ τοὺς «Παλαιούς Παρισίους».

Ἀλλὰ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐπιτίγει, εἶναι ὁ ἐξωραϊσμὸς τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων, καὶ ἰδίως τοῦ Κεραμει- κοῦ καὶ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος. Εἶναι μέρη, τὰ ὅποια ἐπισκέπτονται οἱ ξένοι, καὶ ὅμως αἱ ἀσε- βεῖς ἀσχημῖαι τῶν ἀπογόνων τοὺς τρέπουν πολλά- κισ εἰς φυγὴν. Ἡ φροντίς τοῦ ἐξωραϊσμοῦ ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος, εἰς τὸν Δῆμον, εἰς τὴν Ἀρχ. Ἐ- ταίρειαν; Ἀδιαφοροῦμεν. Καθένας τῶν χωριστὰ καὶ ὅλοι ἅμω ἐπρεπε νὰ ἔχουν ὀραίση πρὸ πολλοῦ τὰ μέρη αὐτὰ. Καὶ ὅμως τίποτε δὲν ἔγινεν. Ἄς πα- ρηγορηθῶμεν ἐν τούτοις, ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία θὰ δράσῃ, ἀφοῦ οἱ ἀρμόδιοι—ἀλλ' ὄχι καὶ ἀριστο- γεῖτονες ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ—δὲν ἔλαβον τὸν κόπον νὰ ἐργασθῶν ὅπως ἐπιτύχουν τὸν ὀραϊ- σμὸν. Ὑπάρχουν φιλότεχνοι, διαθέτοντες χρόνον, οἱ- τινες εὐχαρίστως καὶ ἀνευ ἀμοιβῆς θὰ εἰσέφερον τὴν συμβολὴν τῶν δι' ἐργασίαν ἐθνικοῦ ἐνδιαφέ- ροντος.

*

Ὅχι χαρὰς εὐαγγέλια, ἀλλὰ λύτης προάγγελος

εἶναι αἱ φωναί, ἂς αἱ Ἀμερικανίδες ἀρίνου. «Αἱ γυ- ναῖκες ἀσχημίζουσι ὄλονεν». Ἴδου τὸ θλιβερόν ἀγ- γεῖμα. Καὶ αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ προλάβουν τὸν ἐπαπειλοῦντα αὐτὰς κίνδυνον. Καὶ ἰδούθῃ ἀμέσως Ἐταιρεία γυναικεία, μετὰ διακλαδώσεις ἀνὰ τὰς κυ- ριωτέρας πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, σκο- ποῦσα τὴν διατήρησιν τῆς καλλονῆς. Ἐκκλήσεις ἐ- τοιχοκόλληθησαν, βιβλιάρια δωρεὰν διανέμονται παν- ταχοῦ, δι' ὧν συνιστῶνται φροντίδες, ὅπως διατη- ρῆται ἀνθηρὸν τὸ πρόσωπον.

Κατὰ τὰ βιβλιάρια, κάθε ἀπόγονος τῆς Εὔας πρέ- πει: 1) Νὰ μὴ σκοπιῇ τὸ πρόσωπόν τῆς διὰ χον- δροῦ ἰφράσματος, 2) νὰ μὴ πλένεται μετὰ πολὺ ψυ- χρὸν ὕδωρ, 3) νὰ μὴ μεταχειρίζεται καθόλου σά- βονα, 4) νὰ μὴ φορῇ στενά φορέματα, στενά γάν- τια, στενά ὑποδήματα. Καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ δεκάλο- γος τῆς ἀπαγορεύσεως, τοῦ ὅπου ἡ ἐκλήρωσις ἰδίως συνιστᾶται εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν, ὅτε ὁ με- τασχηματισμὸς τῆς δυσμορφίας εἶναι κατορθωτός. Πρὸ παντὸς ἡ παιδικὴ πρέπει νὰ πηδᾷ καὶ νὰ παί- ζῃ ἐλευθέρως, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ σῶμα ἐλαστικὸν καὶ πλαστικόν.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι γνωστὰ συστάσεις, τὰς οποίας πρὸ τῶν Ἀμερικανίδων ξελαφυγγίζονται συνιστῶν- τες οἱ ὕγεινολόγοι. Ἀλλὰ τὸν ἐχθρὸν τῆς ὀραϊ- οτήτος, τὸν ὑπουλον, ἀλλὰ πραγματικόν, ἐλησημόνη- σαν αἱ μίστερες νὰ μᾶς εἴπουν. Εἶναι ὁ σαρμὸς. Αὐ- τὸς καταστρέφει τὴν εὐγραμίαν τοῦ σώματος, ὅ- πως τὸ ψμμίθιον ἐκμηδενίζει τὴν ἀνθηρότητα τοῦ προσώπου. Αἱ γυναῖκες, ἂν θέλουν νὰ μὴ γηράσκουν πρόωρα, πρέπει νὰ ἀπορρίψουν τὸ ψεῦδος. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ κάμουν, ἀφοῦ ἐκάστη ἐκ τῶν Ἀμερικανί- δων, αἱ ὅποια ἀπετέλεσαν τὸν «Σύνδεσμον τῆς Ὠ- ραϊότητος», ἀνεγνώρισεν, ὅτι αὐτὴ μὲν εἶναι ὀραία, ἀλλ' αἱ ἄλλαι Ἀμερικανίδες ἀσχημίζουσι...

*

Τὶ διαβάξουν τὰ παιδιά μας; Ἴδου ἐν ζήτημα, τὸ ὅποιον ὀφείλει πρὸ πολλοῦ νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Πο- λιτείαν καὶ τοὺς Διδασκαλικούς συλλόγους. Τὰ μυ- θιστορήματα τῆς Ἀστυνομικῆς σχολῆς καταλη- κτικῶς διαδίδονται. Βιβλία λαϊκά, κινηματογράφου, λαϊκὰ θεάτρα—ὄχι μόνον ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑυρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ—ἔχουν ὡς θέμα τοὺς ἐγκληματίας. Πολὺ ὀρθὰ ὁ «19' Αἰὼν» μνημονεύει τοὺς γονεῖς, οἱ ὅποιοι ἀπαγορεύουν εἰς τὰ παιδιά τῶν τὰ ἐρω- τικά μυθιστορήματα, ἀλλὰ τὰ ὀδηγοῦν εἰς τὸν κινη- ματογράφον, ὅπου διαφθείρονται μετὰ τὸν παραστα- τικώτερον καὶ ταχύτερον τρόπον. Ὁ Ράφλ, ὁ Ἀρ- σὲν Λουπὲν καὶ ἡ συντροφία τῶν ἐξάπτουν τὴν εὐ- αίσθητον φαντασίαν τῶν καὶ προετοιμάζουν τὸν ἐκ- φυλισμὸν, τὴν ἀσωτείαν, τὰς αὐτοκτονίας, τὰς κλοπὰς καὶ παντὸς εἶδους ἐγκλήματα. Ἡ ἥθικὴ δια- τρέχει κίνδυνον παγκόσμιον ἀπὸ τὴν «Ἀστυνομι- κὴν» φιλολογίαν. Ἴδου ὁ κώδικον τοῦ κινδύνου, ὃν κροοῦσιν οἱ Ἄγγλοι. Ἐν Ἀθήναις, ἀρκοῦμεθα εἰς μίαν εἰδησιν περὶ ἐγκλημάτων τοῦ ὑπουργείου, δι' ἧς ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς κινηματογράφους νὰ δέχων- ται παιδιά, ὅταν προβάλλωνται ταινίαι ἐγκληματι- καί. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀκόμη δὲν ἐξεδόθη...

ΔΑΦΝΙΣ

Τὸ ἀεικίνητον ἐφευρέθη

Εἰς ὠρολογιοποιὸς πλησίον τῆς Γένοας κατεσκευάσεν ἓν ὠρολόγιον κύβου, τὸ ὁποῖον δι' αὐτῶν τοῦ ἠλεκτρικοῦ μηχανήματος κινεῖται μόνον του, ὅταν τὰ κινήτρια βάρη πλησιάζουν νὰ ἐξαντληθῶν.

Τὰ κρανία μας μικραίνουν

Οἱ σοφοὶ μᾶς βεβαιώνουν, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἀνέρχεται εἰς τὴν διανοητικὴν κλίμακα, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου του ἐλαττοῦται. Τὸ κρανίον ἐνὸς ἀγίου εἶναι σκληρόν καὶ μὲ παχέα τοιχώματα. Ἐνφ' τοῦ πολιτισμένου εἶναι λεπτόν καὶ

εὐθραστον. Διόλου συνεπῶς παράξενον, ἀφοῦ ὁ πολιτισμὸς γιγαντιαίως ἐξελίσσεται εἰς πρόοδον, νὰ ὁμοιάσῃ τὸ ἀνθρώπινον κρανίον πρὸς κέλυφος ὄου.

Ἡ γραφομηχανὴ τοῦ μέλλοντος

Ἐφραντάσθητε γραφομηχανὴν, γράφουσιν ὄχι διὰ τῶν δακτύλων, ἀλλὰ διὰ τῆς φωνῆς; Ὅχι βεβαίως, ἀφοῦ ἡ φωνὴ δεν δύναται νὰ πιέσῃ τὸ πληκτρον. Καὶ ὅμως τὸ γραμμόφωνον αὐτὸ ἀνεκαλύφθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ Φλόουερς. Πρόκειται περὶ λίαν εὐαισθητοῦ τηλεφωνικοῦ μεταφορέως, ὅστις εἰς ἑκάστην φωνητικὴν δόνησιν κινεῖ ἓνα μοχλόν, τὸ πληκτρον, δι' ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἐκαστος ἦχος

ἔχει διαφορὰς ἐντάσεις δονήσεως, ἀναλόγως δὲ τῆς ἐντάσεως τυπώνεται τὸ γράμμα.

Δυσθεώρητον ὕψος φωνῆς

Ἀπὸ καταβολῆς θεάτρου οὐδεὶς τενόρος ἐπληρώθη τόσον ἀκριβᾶ ὅσον θὰ πληρωθῇ ὁ τενόρος Καρούσο, ὅστις προσελήφθη διὰ δέκα παραστάσεις εἰς τὸ θέατρον τοῦ Βουένος Ἀϊρες. Ἐν συνόλῳ θὰ λάβῃ φράγκα 350,000, ἧτοι 35,000 φράγκα δι' ἑκάστην παράστασιν. Εἶναι καὶ τοῦτο μὲν ὑπερβολή, τὴν ὁποῖαν μόνον ἡ ἡλιθιότης τοῦ κοινοῦ καθιστᾷ δυνατήν.

Ἡ ἔπιπλα τοῦ Μόργκαν

Αἱ Ἀμερικανικαὶ ἀρχαί, θέλουσαι νὰ ὑπολογίσουν τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα τοῦ ἀποθανόντος δισκατομμυριούχου Πιέρποντ Μόργκαν, προέβησαν εἰς καταγραφήν τῶν ἐπιπλων του. Τὰ ἔπιπλα τοῦ ἀνακτόρου του ἐξετιμήθησαν εἰς 5,004,572 φράγκα. Τὰ ἀσημικὰ εἰς 527,270 φρ. Διάφορα πολύτιμα κοσμήματα 335,575. Οἱ οἶνοι τοῦ ὑπογείου 100,300 φράγ. Εἰς πίναξ τοῦ Κορῶ «Δένδρον πᾶπτον διὰ μέσου τοῦ ποταμοῦ 100,000 φρ. Εἰς τάτης ἀπὸ τὴν Βουχάραν, χρονολογούμενος ἀπὸ τοῦ 1775 ἐξετιμήθη 250,000 φράγκα. Ἐν ἄγαλμα τοῦ Χούστον, ἢ Ἐστιάζ» (τοῦ 1787), 100,000 φράγ. Ἐνας τάτης τοῦ Σαβονερὶ 100,000 φράγκα. Δύο φιᾶλα οἴνου μὲ χρυσᾶς γλυφᾶς, ἐργασίας Ἐνετικῆς, ἀνήκουσαι εἰς ἓνα δόγην, 75,000 φρ. Πέντε μεγάλα ἄγγεῖα τῆς Κίνας 75,000 φρ. Τὰ ἔπιπλα τοῦ ἐπνωτηρίου του 50,000 φρ. Ἀλλὰ τὸ ὄραϊότερον σὸ λισμα τοῦ μεγάρου του ἦτο ἡ θαυμασία βιβλιοθήκη. Ἡ ἐπίπλωσις καὶ τὰ ἀντικείμενα τῆς τέχνης, τὰ ὁ-

ποῖα τὴν ἐστόλιζαν (μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν βιβλίων, τῶν χειρογράφων καὶ τῶν συλλογῶν), στοιχίζουσιν 1.268.745 φρ. Οἱ τάτης τῶν Βρυξελλῶν ἀντιπροσωπεύουν ἄξιαν 75,000 φρ. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀρχαίας εἰκόνας τῆς Ἱταλικῆς Σχολῆς, περὶ τὰς δέκα, ἡ ὑψηλότερα τιμὴ ἀπεδόθη εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Τορναιμπούνι, ἐπιμηθεῖσα εἰς 125,000 φράγκα.

Ἐποβρύχιος ζωγραφικὴ

Αἱ ἀγγλικαὶ ἐπιθεωρήσεις ἀγγέλλουσι νέαν ἐφεύρησιν, τὴν ὑποβρύχιον ζωγραφικὴν. Ὁ ἐφευρέτης Οὐάλτερ Πρίτσαρντ, λάτρης τῶν καλλονῶν τοῦ ὠκεανοῦ, ἀπέφρασε τὴν ζωὴν του ὅπως ἀναπαραστήσῃ διὰ τοῦ χρωστήρος τὰ θαύματα τῶν ἀνεξερευνητῶν ζωνῶν. Ζωγραφίζει δ' ἐκ τοῦ πραγματικοῦ. Κεκλεισμένος ἐντὸς καταδυτικοῦ μηχανήματος καὶ ἐφοδιασμένος διὰ τοῦ ἱππάρχου καὶ τῶν ἐκ χάλυβος χρωστήρων αὐτοῦ, κατέρχεται εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ἀφοῦ πρότερον παρασκευάσῃ χρώματα, ὅστε νὰ μὴ ἀλλοιοῦνται ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ὕδατος. Ἐργάζεται ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ καὶ γίνεσθαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐνθα παραμένει ἐπὶ δεκάλεπτον διάστημα, διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ καθαρὸν ἀέρα. Κατέρχεται ἐκ νέου ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του. Τὸ ἀριστούργημα τοῦ Πρίτσαρντ εἶναι ὅπως ὑποβρυχίου τοπιεῖου κειμένον εἰς τὰ πέριξ τῆς Τα-τῆς ὕδατα. Ὁ πλοίαρχος Οὐίλλιαμσον, ἀλιεὺς μαργαριτῶν, ἐδὴ λωσεν, ὅτι ἡ εἰκὼν εἶναι ἀκριβῆς ἀναπαράστασις τοῦ φυσικοῦ. «Μόνον ἐκεῖνος, ὅστις ἐθαύμασε διὰ μέσου τῶν ὑέλων τοῦ σκαφάνδρου, λέγει ὁ Οὐίλλιαμσον, τὰς ἀβύσσους τοῦ ὠκεανοῦ, δύναται νὰ ζωγραφίσῃ τὰς κοιλιάδας καὶ τοὺς λόφους, οἱ ὁποῖοι φαίνονται ἐπὶ τῆς εἰκόνας ταύτης».

Θ. Βρυζάκη. Ἡ εὐλογία τῆς σημαίας τῆς Ἐλευθερίας ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ ἐν Ἀγίᾳ Λαύρα

Θ. Βρυζάκη.

Τὸ ἐν Πειραιεὶ στρατόπεδον τοῦ Καραϊσκάκη

ΣΤΑΛΑΓΜΑΤΙΕΣ

Εφέτος απηγορεύθησαν κατά τὸ Πάσχα αἱ κροτίδες καὶ τὰ πυροτεχνήματα. Ἐθεωρήθησαν περιττά, ἀφοῦ ἐπίκεινται ἐκλογικαὶ περιοδεΐαι.

**

Τὰ θερινὰ θέατρα ἤρχισαν τὰς παραστάσεις των συγχρόνως μὲ τοὺς καταρτισμοὺς τῶν συνδυασμῶν. Ἐκλογαὶ καὶ θέατρα ἀρμονικώτατος συνδυασμῶς εἰς πράξεις καὶ... πραξικοπήματα.

**

Προσιονίζεται ἐφέτος ἡ κυριαρχία τῆς ὑπερέττας. Καὶ δικαίως. Διότι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἔχη φωτεινὸν μέλλον ἡ Ἑλληνικὴ ὑπερέττα, ἀφοῦ παίζουν ἡ Κανδήλη καὶ ἡ Κανδηλάχη;

**

Ἀπὸ μίαν κριτικὴν ἐφημερίδος: «Ἡ δεσποινὶς *ἐπαίξε στρογγυλά...» Ἀναμένομεν νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ τεχνοκρίτης ποία

θὰ παίξῃ ὀρθογωνίως καὶ ποία θὰ ἀποδώσῃ τὸν Βάγνερ εἰς παραλληλόγραμμον...

**

Αὐτοὶ οἱ τυπογράφοι εἶναι ἀνυπόφοροι. Ἐπὶ τῇ εἰδήσει πιθανῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς Ἰταλίας, ἐγράφη ὅτι ἐλήφθη περὶ τούτου μακαρονογράφημα ἐξ Ἰταλίας. Ἐνῶ ἐπρόκειτο ἀπλούστατα διὰ κάποιον μαρκονογράφημα.

**

«Κανείς δὲν εἶναι τόσο σιμὰ εἰς τὴν τέφραν, ὅσον ὅταν εὐρίσκειται πολὺ ὑψηλῶς, εἶπεν ὁ Ραστανιάκ διὰ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολον Ε΄.

Ἐμπορεῖ τὸ ἴδιο νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τοὺς τολμηροὺς ἀρεοπόρους. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι κανείς δὲν εἶναι τόσο σιμὰ εἰς τὴν τέφραν, ὅσον ἐκεῖνος... ποῦ καπνίζει.

**

Παρ' ὀλίγον νὰ εἶχομεν ἀπεργίαν τροχιοδρομικῶν. Ἐὰν συνδύαιεν αὐτὸ, ἀφέντως θὰ εἶχομεν καὶ ἀπεργίαν τοῦ σταθμοῦ τῶν Πρωτῶν βοηθειῶν. ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἀπεφασίσθη τέλος ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου αἱ ἀΐθουσαι τῆς Ἐθνικῆς Πανακωθήκης αἱ προσωρινῶς ἐγκατεστημένα εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ἄνωχθῶν εἰς τὸ Κοινόν, καθ' ὅρισμέναν ἡμέραν ἄνευ τιμήματος.

Ἡ διὰ τὸν Μάιον προκηρυχθεῖσα Καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις τοῦ «Καλλιτεχνικοῦ Συλλόγου» ἀνεβλήθη διὰ τὸν Ὀκτώβριον. Θὰ ἔχη ἀρὰ γε κτισθῇ ἕως τότε ἡ αἴθουσα τῆς «Διαρκοῦς Καλλιτεχνικῆς ἐκθέσεως».

Διωρίσθη καθηγητὴς τοῦ νικητικοῦ μαθήματος εἰς τὴν σχολὴν τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὁ κ. Παῦλος Μαθηάπουλος. Διὰ τὸ μάθημα τῶν ὑπαρχῶν ἀποδῶν διὰ Β. Δ. προκηρύχθη διαγωνισμὸς. Οἱ ὑποψήφιοι δέον νὰ ἐκθέσωσι δέκα συνθέσεις ἢ τοπιογραφίας.

Μεταξὺ τῶν διαγωνισθησάντων θὰ εἶνε καὶ οἱ κ.κ. Ἐπ. Θεομύπουλος καὶ Ν. Ὀθωναῖος.

Εἰς τὴν προθήκην τοῦ βιβλιοπωλείου Ἐλευθερουδάκη ἐξετέθη προτομὴ ἐκ πηλοῦ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου, φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Κωνσταντινίδου.

Οἱ ἐν Ἀθήναις Σμυρναῖοι πρόσφυγες δι' ἐράνου θὰ κατασκευάσουν προτομὴν τοῦ κ. Βενιζέλου. Ἡ ἐκτέλεσις ἀνέτεθη εἰς τὸν κ. Κοτζιάμιαν.

ὑπὸ τῶν κοινοτήτων Λακεδαιμόνιος ἀπεφασίσθη ἡ Ἱδρυσις Ἀναθηματικῆς στήλης εἰς τοὺς κατὰ τοὺς δύο τελευταίους πολέμους πεσόντας 150 Λακεδαιμονίους. Ἡ Ἱδρυσις θὰ συντελεσθῇ ἐντὸς ἔτους.

Ὁ δῆμος Πειραιῶς ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς ὅπως ἀνεγείρῃ Ἡρώον ἀξίας 150,000 δρ. Ἐπαθλὸν ὄρισθη 3,000 δρ. εἰς τὸ καλλίτερον πρόπλασμα, ὅπερ

δέον νὰ ὑποβληθῇ μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου.

Οἱ ἑφεδρῶν ἀξιωματικοὶ θὰ ἀνεγείρουν μνημεῖον εἰς τοὺς κατὰ τοὺς πολέμους 1897, 1912 καὶ 1913 πεσόντας συναδέλφους των. Προεκηρύχθη διὰ 10 χιλιάδας δραχ. μετέσχον δὲ τοῦ διαγωνισμοῦ 5. Ἡ προθεσμία τῆς ὑποβολῆς τῶν σχεδῶν ἔληξε.

Ἐν Γρεβενοῖς ἀνεγερθήσεται δι' ἐράνων μνημεῖον εἰς τὸν δολοφονηθέντα ἐθνικαίμαρτυρα Μητροπολίτην Γρεβενῶν Αἰμιλιανόν.

Ὁ Γεροκοστοπούλειος γλυπτικὸς ἀγὼν προκηρύχθη καὶ πάλιν διὰ τὴν 10ην Ἰουνίου. Ἡ δεκάχιλιόδραχμος ἀμοιβὴ ἠξήθη εἰς 14,000.

Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων συνεχίζον τὴν προπαγάνδαν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν χορῶν, ἐπανέλαβε τὴν κατ' ἔτος διδομένην ἐορτήν. Τὸ σπουδαιότερον μέρος ἀπετέλουν τρεῖς πλαστικαὶ εἰκόνες, παριστώσαι τρεῖς κυριώτερας ἐποχὰς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς.

Ὁ «Μικρὸς σοφὸς» ἦτο ἀναπράστασις τοῦ ὁμωνύμου ἔργου τοῦ Γύζη, ἐκτελεσθεῖσα ἐπιμελείᾳ τῆς Ἀΐδος Ναυπλιώτου. Ὁ μικρὸς Μοντουάρης ὡς σοφὸς ἄριστος. Αἱ δύο ἄλλαι εἰκόνες ἦσαν ἀναπαραστάσεις, ἡ μία παλαιᾶς ἐποχῆς καὶ ἡ ἄλλη Βυζαντινῆς. Αἱ Κόραι τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως ἐζωντάνευσαν ὅπως ἦσαν τοποθετημένα ἐπὶ βάθρων ὑψηλῶν τὸν ἕκτον π. Χ. αἰῶνα εἰς τὸ ὑπαίθριον, ὡς ἀπρεσώματα πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, πρὸ τοῦ γαοῦ τῆς Πανδρόσου. Ἡ εἰκὼν παρουσίασε ζωντανὴν τὴν ἔγχρομον γλυπτικὴν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὴν τόσο διάφορον ἀπὸ τὴν τέχνην τοῦ τρίτου αἰῶνος. Αἱ

ὑποδυθεῖσαι τὰς Κόρας ἦσαν ἀληθῶς ὡραῖαι, ὑπὲρ πάσας ὁμοῦ διεκρίθη ὄντως ἀγαλαμτώδης ἡ Δις Βουτσινᾶ. Ἐρέρια παρὰ τὸν βομῶν ἴστατο ἡ Δις Κολυβά. Ὅλοι ἦσαν ἀντίγραφα τῶν σφωζομένων προτύπων, μὲ ἀρχαῖκὰς χλαμύδας καὶ περιέργους κομμώσεις. Ἐὰν συνθετικῶς ἴσται ἡ εἰκὼν, ἱστορικῶς ὁμοῦ ἀπεδόθη μετ' ἀκριβείας, χάρις εἰς τὰς ὑποδείξεις τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς. Τῆς ἐκτελέσεως ἐπιμελήθησαν αἱ Δίδες Δάφνη Καλαποθάκη καὶ Μ. Σκούφου. Ἀλλὰ τὸ κορυφαῖον τῆς ἐπιτυχίας ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὑπῆρξεν ἡ πλαστικὴ εἰκὼν τῆς ἀναπαριστώσας Βυζαντινὴν πομπήν. Ἐπὶ ἀναβαθμῶν καὶ ἐπὶ ὁδοῦ βαθυκυανῶν ἐπρόβησαν ἐξ Βυζαντινῶν λυχνόφοροι, μὲ τὰ ἐνδύματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Πέπλος λευκός, ὡς ἀδελφία, πίπτων ἐμπρὸς τὰς παρουσίας ὡς ζωγραφίας. Ὅταν δὲ ἀνεσύρθη ὁ πέπλος καὶ ἐφάνησαν ζώσαι αἱ Βυζαντινίδες, ἡ ἐντύπωσις ἦτο ἐκκλησιαστικὴ διὰ τὴν θαυμασίαν ἐντύπωσιν τῆς πρώτης πελοποφόρου ἐμφανίσεως. Ἡ ἐκτέλεσις—ἀληθῶς ὑπέροχος—τῆς εἰκόνος ταύτης ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀεικίνητον εἰδικὴν Βυζαντινολόγον καλλιτέχνηδα κ. Γεωργιαντῆ.

Τὸ μουσικὸν μέρος ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν Δίδων Μπεράτη καὶ Δάμου, αἱ ὅποια ἐφαλλαν ἄσματα Ἑλληνικὰ τῶν κ. κ. Σαμάρα, Γ. Λαμπιλέτ, Καλομοίρη, καὶ ἐκτὸς προγράμματος ἡ τελευταία τὸ «Γιατὶς τοῦ κ. Ξανθοπούλου. Ὁ κ. Παναγόπουλος πρὸς τοὺς ἀπήγγειλεν ἕνα Γαλλικὸν μονόλογον. Ἀλλὰ διατῆ αὐτῇ ἡ παραφροσὴ Γαλλοφώνου ἀπαγγελίας εἰς ἐορτήν τελείως κατὰ τὰ ἄλλα Ἑλληνικὴν;

Τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ πλουσίου προγράμματος ἀπετέλεσαν οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ. Ἡ Τράτα μὲ τὸ κῆπος ὑπερβολικὸν λόγισμα, ὁ ἐγθουσιάζων πάντοτε Καλαματιανός, ὁ παγινώδης Κλέφτικος μὲ τὴν χαριτωμένην μουσικὴν, ὁ Μακεδονικὸς μὲ τὴν περιέργον ἐνδυμασίαν καὶ τὰς κορυθαιόλους ἐμφανίσεις, δίδων μεγαλοπρέπειαν, ὁ Ἡπειρωτικὸς, ὁ συνδυάζων διὰ τῶν δύο στοφῶν τὴν ἡρεμὴν μεγαλοπρέπειαν μὲ τὴν εὐθυσίον γοργότητα, ὁ γραφικὸς μπάλλος, ὁ χαριτωμένος Θεσσαλικὸς, ἀπὸ τὸν ὅποιον δὲν ἐπρεπε νὰ λείπῃ ἀπὸ τὴν κορυφαίαν ὁ ἀμφοτερὸς ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ οἱ δύο Κρητικοὶ, ὁ δύσκολος καὶ κούρστικος Πεντοζάλης, ὁ ὑπὸ τῆς πρώτης μόνον ὁμάδος ἀρμονικῶς χορευθεῖς, καὶ ἡ Σούστα, ἡ Ἑλληνικὴ αὐτὴ καντρούλλα. Ἡ μουσικὴ τοῦ Πεντοζάλη ὄχι ἡ γνωστὴ πεταχτή. Διατῆ;

Ὁρθὴ ἡ ἰδέα νὰ χορευθῇ ἕκαστος χορὸς μὲ τὸ τοπικὸν ἔνδυμα, ἀλλὰ αἱ δευτέραι ὁμάδες μὲ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ἤρχοντο νὰ μειώσουν τὴν πρώτην ὡραίαν γραφικὴν ἐντύπωσιν. Ὅσοι παρευρέθησαν εἰς τὸ Στάδιον πέρουσι θὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, ὡς καὶ τὴν ἄλλην ἐπίσης ἀλήθειαν, ὅτι οἱ χοροὶ αὐτοὶ ἀσφικτιῶσαι καὶ γίνονται ὑπερτροφισθεῖς ἐντὸς σκηρῆς· θέλουσι ὑπαίθριον, ὅπου καὶ ἐγεννήθησαν καὶ ἔζησαν.

Ὁ κ. Σωτηριάδης ἐξακολουθῶν τὰς λογοτεχνικὰς παραδόσεις του ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὠμίλησε περὶ κάποιας Ἀτρεϊδίων τραγωδίας, ἐκτυλιχθεῖσαι ἐν Κύπρῳ ἐπὶ Φραγκοκρατίας μεταξὺ τοῦ Ρήγα, τῆς Ρηγαινας καὶ τῆς ἑρωμένης τοῦ πρώτου. Διήγησις δραματικωτάτη, ἣν ἀρρηγεῖται ὁ Κύπριος χρονογράφος Μαχαράς, δυναμένη νὰ ἐμπνεύσῃ ἕνα Ἑλληνα ποιητὴν. Ἠύχθη ὁ ὁμιλητὴς ὅπως οἱ ποιηταὶ μᾶς στρέφουν τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν σκοτεινὴν ὄψιν καὶ ἀνεξεκτάλευτον περιόδον τῆς Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ κ. Κ. Ζησίον ὠμίλησεν ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρείᾳ περὶ τῶν Διδασκάλων τοῦ Γένους, μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ὃν μετέδωκε καὶ εἰς τὸ ἀκροατήριον.

Εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ὠμίλησεν ἡ κ.

Ἐλένη Ρουσοπούλου περὶ τοῦ ἔπους τῶν Νημηλειούγεν, τοῦ μεγάλου δραματικοῦ γερμανικοῦ θρόλου, ὅστις ἐνέπνευσε μεγάλους ποιητὰς καὶ μουσουργοὺς ὡς τὸν Βάγνερ.

Κατὰ τὸν ἐνεργηθέντα διαγωνισμὸν διὰ τὸν πύλον τοῦ Νεκροταφείου Ἀθηνῶν ἐβραβεύθη τὸ σχεδῶν τοῦ κ. Χέλμη, ἐκ τῶν ἐπὶ ὑποβληθέντων.

Τὸ Οἰκονόμιον βραβεῖον τῆς Τεργέστης ἀπενεμήθη τοῦ μὲν ἔτους 1913 εἰς τοὺς κ. Λάμπρον, τὸ δὲ ἔτους 1914 εἰς τὸν κ. Ι. Σβορώνον διὰ τὰς συγγραφὰς αὐτῶν, λαβόντας ἀνά 2000 δρ. ἕκαστος.

Ἀπέθανεν εἰς τὸ Νέρι τῆς Ἰταλίας ἡ Φλωρεντία Φουντουκλή, μαθηματικὸς, ποιητὴς, παιδαγωγὸς καὶ μουσικὸς. Ἐργαζετο πολλά ποιήματα διὰ τὰ παιδιὰ ἰδίως, εἶχε δὲ σατυρικὴν ἰδιοφυσίαν. Πολλοὶ τὴν ἐγάλουν θηλικῶν Σουρῆν. Ἦτο κόρη τοῦ ἀειμνήστου ἀξιωματικοῦ Φουντουκλή.

Ἡ «Ἐταιρεία τῶν Ἑλλήνων θεατρικῶν συγγραφέων», ἐδημοσίευσεν προκήρυξιν τοῦ τρίτου διαγωνισμοῦ. Τὰ ὑποβληθησόμενα ἔργα θὰ γίνονιν δεκτὰ μέχρι τῆς 30 Μαΐου, θὰ βραβευθῶν δὲ δύο—τὸ ἐν διὰ διακοσίων καὶ τὸ δεύτερον δι' ἑκατὸν δραχμῶν—θὰ παρασταθῇ ὁμοῦ καὶ ἐν ἀκόμῃ, εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἔχη ἀπονεμηθῆ ἕκαστος. Τὰ τρία ἔργα θὰ προκριθῶν ὑπὸ ἐπιτροπῆς συσταθησομένης ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας, ἡ τελικὴ δὲ κρίσις θ' ἀφελθῇ εἰς τὸ Κοινόν κατὰ τὴν παράστασιν, ὅτε καὶ θὰ γνωσθῶν τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων.

Ὁ κ. Ψάχος ἀδυνατῶν νὰ συνεργασθῇ μετὰ τοῦ κ. Καλομοίρη ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τῆς περιουλογγῆς τῶν δημοτικῶν ἀσμάτων ἕνεκα τῆς ἀντιθέσεως γνώμων, ὑπέβαλε τὴν ὡς μέλους παραίτησιν αὐτοῦ. Λυπηρὸν διότι ὁ ἀρμοδιώτερος ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ταύτῃ, ὁ καὶ τὴν ἀλήθειαν ὀρθοτομῶν, ἐξηναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ.

Ἐν συνεδριάσει τῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας ἐγένοντο αἱ ἐξῆς ἀνακοινώσεις: Ὁ συντάκτης τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ κ. Φουρβίρης ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος τῆς ἐπικαλουμένης Βενδίδος, ἣτις ἐπαχορίαζεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ, προσλαβοῦσα κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλάτωνος δημοτελῆ χαρακτῆρα, ἐτελείτο καὶ ἐν Σαλαμῖνι, ὡς δεικνύει ἐπιγραφὴ ὑπὸ τοῦ ὁμιλητοῦ ἀνακαλυφθεῖσα ἐν Σαλαμῖνι.

Ὁ κ. Σπιδάδης ὠμίλησε περὶ τῶν μεταβολῶν, αἷς ἐπήνεργον ὁ Σενέκας καὶ ἄλλοι νεώτεροι μμηταὶ τοῦ Εὐριπίδου εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην διαμόρφωσιν τοῦ μύθου τῆς Μηδείας, ἀποδείξας ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν κατώρθωσε νὰ ὑπερβάλῃ τὸν Ἑλληνα ποιητὴν.

Ὁ κ. Β. Φάβας, συντάκτης τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ, ὠμίλησε περὶ λέξεων τινῶν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς (ἐφύλος, καταστατὸν κτλ.), αἵτινες ἔρχονται εἰς ἐπακούριαν χωρίων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀθετουμένον ἢ διορθουμένον ὑπὸ τῶν κριτικῶν.

Ὁ κ. Ι. Βογιατζίδης, συντάκτης τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ ἀνέφερεν περὶ κώδικός τινος εὐρισκομένου ἐν Ἀμοργῷ καὶ περιέχοντος τὴν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Παπαδοπούλου Κεραμῆως, ἐκδοθεῖσαν ἱστορίαν τοῦ Σινᾶ. Διὰ τοῦ κώδικος τούτου καθορίζεται καλλίτερον τὸ πρόσωπον τοῦ γράφοντος τὴν ἱστορίαν ταύτην Παῖσιου τοῦ Ἀγιοποστολίτου, λόγιου τοῦ ἰστ' αἰῶνος, πολλὰ διορθώσεις τοῦ Παπαδοπούλου ἐπανορθοῦνται καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις χωρίοις παρέχεται ὀρθότερα γραφῆ.

Ὁ κ. Φ. Κουκουλῆς, συντάκτης τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ, ὠμίλησε ἐπὶ ἀντιπίπτου τοῦ γλωσσίου τοῦ Δουκαγίου, ἀποκεμένου ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ καὶ περιέχοντος ἰδιόχειρα σημεῖωματα, ὧν ἄλλα μὲν ἀπέδειξεν ὅτι ἀνήκονιν εἰς αὐτὸν τούτον τὸν Δουκαγιόν, ἀμείψαντα κατὰ τὸν 12' αἰῶνα, ἄλλα δὲ

είς τὸν Κοραϊ. Πλὴν τούτου ἀνεκοίωσεν οἱ δέκα καὶ ὀκτὼ τόμοι τῆς διδουμένης τοῦ Κοραϊ μετ' αὐτογράφων αὐτοῦ σημειωμάτων εὐρίσκονται ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ.

Ο κ. Κ. Λογοθέτης, καθηγητῆς, παρέστησεν, ἐὰν τῇ βάσει τῶν πηγῶν, τὴν περὶ γνώσεως θεωρίαν τῶν Στωϊκῶν καὶ εἶδε τὴν ἀπουδιότητα αὐτῆς πρὸς τὸ ὅλον στωϊκὸν φιλοσόφημα καὶ πρὸς τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ γλωσσολογικοῦ προβλήματος.

Ἡ Σάρρα Μπερνάρ θὰ παίξῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ Θέατρον. Ἦδη ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ μέρος εἰς παραστάσιν ἣν διοργανῶναι ἐν Παρισίοις ὁ Πιερ Λοτι πρὸς παροχὴν ἐνδυσμάτων εἰς τοὺς τραυματίας. Τὸ φθινόπωρον δὲ θὰ ἐπισκεφθῇ τὰς κυριώτερας ἀμερικανικὰς πόλεις, παίξουσα τὰ κυριώτερα ἔργα μὲ τοὺς θριαμβευτικὸς ρόλους τῆς.

Ὁ διευθυντῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ρομανικοῦ θεάτρου ἐφορεύθη διὰ μαχαίρας ὑπὸ τοῦ ὑπηρετοῦ του.

Ὁ Καροῦζο συγκοιμῶν δάφνας εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὅχι δέβαια εἰς τὸ μέτωπον ὡς ἐθελοντῆς, ἀλλὰ εἰς τὴν Ὀπεραν τοῦ Μόντε-Κάρλο, ἣ σαζὼν τῆς ὀπίας θεωρεῖται μία ἀπὸ τὰς καλλιτέρας τῆς Εὐρώπης ὁλοκλήρου.

Ὁ Ἰταλὸς τεχνόρος ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου διέτριβε. Καὶ τώρα δίδει παραστάσεις ὑπὲρ τῶν Γάλλων τραυματιῶν. Ἐπαίξεν ἕως τῶν πρὸς κυριώτερος παλαιὸς ρόλους τοῦ δραματολογίου του, εἰς τὴν «Αἰδᾶ», τὴν «Δουλιαν» καὶ τὸν «Ριγκολέττο».

Μαζὴ μὲ τὸν Καροῦζο παῖξαι καὶ ὁ Ἕλληνας βαρύνων κ. Σκούφης. Αἱ γαλλικαὶ ἐφημερίδες πολὺ ἐπαινοῦν τὴν φωνὴν τοῦ Ἑλλήνου καλλιτέχνου, ὁ ὁποῖος κατήγαγεν ἀληθινὸν θρίαμβον εἰς τὸν ρόλον τοῦ «Ριγκολέττο».

Εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον θὰ ἀνεγερθῇ μέγα θέατρον. Τὸ οἰκοπέδον καὶ ἡ ἀνάγεσις τῆς οἰκοδομῆς θὰ στοιχίσουν ἐν ἑκατομμύριον δολλάρια. Θὰ περιλαμβάνῃ 3,000 θέσεις καὶ θὰ εἶνε σύμφωνον μὲ τοὺς νεωτέρους κανόνας τῆς τέχνης καὶ τῆς ὑγιεινῆς.

Ἀπέθανεν εἰς τὸ Παρίσι ὁ σανσογιέ Μαρσέλ Λεγκαὶ εἰς τὸν κυριώτερον ἀντιπροσώπων τοῦ ρομαντικοῦ ἄσματος καὶ τῆς Μποεμικῆς ζωῆς. Διήλθε ὁλοκλήρου τὴν ζωὴν του τραγουδῶν, καὶ ἀπέθανεν διὰν ἐπίσθη ὅτι ὁ λάρυγγς του ἐφθάρη. Εἶνε ὁ μόνος σανσονιέ ὅστις δὲν ἐπετάχθη εἰς τὴν μόδον. Νεώτατος ἐνεφανίσθη μὲ τραγούδια τοῦ Ἀρτουά καὶ ἀπρομάλλης ἐξήραλλοῦθα πιστὸς εἰς τὰ πρῶτά του θέματα.

Ἐν Ρώμῃ ἀπέθανεν αἰφνιδίως ὁ διατρεπὴς λόγιος κόμης Ὀδυσσεὺς δὲ-Νούντιο, Σλαμιστῆς, Ἑλ-

Τὰ Καντιωτάκια

λημιστῆς καὶ Σινολόγος, καθηγητῆς. τῆς. Σλαβικῆς φιλολογίας εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ Ποντιφικὸν Πανεπιστήμιον, ἐπίτιμον δὲ μέλος τῶν κυριωτέρων παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικῶν σωματείων. Εἰς τὸν δὲ Νούντιο ἀφελόντα βαθεῖα φιλολογικὰ, ἀρχαιολογικὰ καὶ ἱστορικὰ ἔρευνα, ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ρωσσίαν, Βουλγαρίαν, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Συρίαν κτλ. Πλὴν ἄλλων, ἐδημοσίευσεν μελέτας περὶ τοῦ πολυτίμου κώδικος τοῦ περιέχοντος τὸ χρονικὸν Κωνσταντίνου τοῦ Μανασσῆ, περὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως, τοῦ μόνου διατηρουμένου ἐκ τῶν ἔργων Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, κτλ. Ὁ δὲ Νούντιο εἶχεν ἐπίσης ἀναλάβει τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βατικανοῦ σλαβικῶν, σινικῶν καὶ ιαπωνικῶν χειρογράφων.

Παρὰ τὸ Οὐζὸν ἔπασσε βληθεῖς ὑπὸ σφαίρας εἰς τὸ στόμα ὁ ὑπολοχαγὸς τῆς ἐθνοφυλακῆς Ἐλεμέρ Μπανγιά διάσημος Οὐγγρος συγγραφεὺς γνωστὸς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ζουμπολὺ, διευθυντῆς τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου τῆς Οὐγγαρίας.

Τὸ τελευταῖον του ἔργον πραγματεύεται τὸ κίνημα τῶν Νοτιοσλάβων καὶ τὰς αἰτίας τῆς ἀποπειρᾶς τοῦ Σαραγιέβο.

* *

Ὁ κ. Λυκ. Κογεβίνας διοργάνωσεν ἑκθεσιν ἐξήκοντα ἔργων του, τῆς παραγωγῆς τοῦ 1914, ἣ ὅποια ὅμως δὲν ὑπερέβαινε τὴν περυσινὴν ἐμφάνισίν του. Εἶναι εὐγενὴς καλλιτέχνης — δὲν ἐννοοῦμεν μόνον τὴν καταγωγὴν, ἐξ ἧς ἐκλεκτοὺς καὶ πολλοὺς ἐπιστάτας τὰ ἔργα του ἐκτιθέμενα δύνανται νὰ ἐλκύουν — ἀλλὰ καὶ τὴν τέχνην, ἣ εὐγένειά του δὲ αὐτὴ διαφαίνεται εἰς τὴν ἀντίληψίν του τὴν ποιητικὴν, ἣτις ἐξωτεροῦται δευτὰ μὲν καὶ χωρὶς τὴν σφραγίδα τῆς ὀριστικῆς διαμορφώσεως τοῦ τάλαντου του, ἀλλὰ μὲ σημεῖα δημιουργικοῦ τόνου ὄχι εὐκαταφρόνητα. Εἶναι ἀφελὴς ἐν τῇ τέχνῃ του, νεωτεριστῆς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐκδιώξῃ αὐτὴν μὲ τεχνουργίας πληθωρικὰς. Ἀποδίδει τὴν φύσιν ὅπως τὴν διασθάνεται, χωρὶς ψυμύθια, μὲ ποιήσιν καὶ ἀμφωνίαν.

Εἰς τὰ τοπεία του λ. γ. δὲν φαίνεται ὁ δυνατὸς καλλιτέχνης, ἀλλὰ ὁ λεπτὸς, ὁ κομφοῦς, ὑπερέχον δὲ ἀναμφισβητήτως αἱ θαλασσογραφία του.

Οἱ πίνακες του εἶναι ἐντυπώσεις ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως καὶ τῆς Γαλλικῆς. Ἐπιζῶμεν, ὅτι θὰ μελετήσῃ πολὺ τὴν Ἑλληνικὴν Φύσιν, ἐν ἣ ἡ ἑσωτερικὴ του αἰσθησις, ἣ ψυχικὴ του μουσικοπάθεια θὰ εἴθων εὐρὸν στάδιον ἐκφράσεως. Ἡ Ἑλληνικὴ φύσις εἶναι ἀτέραντος καὶ πολυποικίλος ὡς ἀφοσιωθῇ εἰς αὐτὴν καὶ αὐτὴ θὰ τὸν ἀμείψῃ πλουσιώτατα.

Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ «Πεύκα», τὰ «Κυπαρίσσια», ἣ «Λεύκες», τὸ «Μανδουκι», τὰ «Καίμα στὴν Ὑδρα», ὁ «Σηκουάνας», τὰ «Ψαράκαια», ἣ «Προκίμαία», τὸ «Λιμάνι», ὁ «Σκαρμαγκᾶς» καὶ ἐκ τῶν τοῦ «Μεγ. Σπηλαίου» ἣ παριστώσα τὴν μονὴν καὶ τὰ κελλῖα εἶναι τὰ καλλίτερα. Ὁ μεγαλειότερος πίναξ Saint Tropez εἶναι ψεύτικος, ὅπως μέτρια ἔργα εἶνε οἱ Ψαράδες, ἣ Ἀκρόπολις ἀπὸ τὸ Μῆτς, ὁ Ἐσπερινός, ἣ Ἐλβετία, παραδόξοι δὲ εἰς χροῖμα αἱ Ἀκροπόλεις του καὶ αἱ Στῆλαι τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Ἐχον χάσει τὴν Ἑλληνικότητά των. Ἐπίσης ἀτυχεῖς αἱ προσωπογραφία του.

Ὁ κ. Κογεβίνας πρῶτος παρουσιάζει ἐν ἐκθέσει eaux-forts — ὄρος καλλιτεχνικὸς ἀμετάφρατος, δυστυχῶς, διότι ἡ λέξις χαλκογραφία δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῇ ἀκριβής. Ἐκ τῶν δειγμάτων τὸ Μοναστήριον τοῦ Πόρου εἶναι τὸ ἀριστον.

Τὰ πλεῖστα τῶν ἐκτεθέντων ἔργων του ἐπωλήθησαν. Ἀγοράσται ὁ Βασιλεὺς, ὁ Διάδοχος καὶ οἱ κ. κ. Τομπάζης, Ἐμπειρικός, Πεσματζόγλου, Ζαβιτοῖά

νος, Νεγρεπόντης, Βλαστός, Βελλιανίτης, Δελαγραμμάτης, Χατζηκυριάκος, Χωρέμης.

*

Εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἐδόθη ὑπὸ τοῦ τμήματος τῶν δεσποινίδων ἑορτὴ ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου. Ἡ δεσποινὶς Παταμὰνὸν ἐξέτελεσε μὲ φωνὴν ἔντονον τὸ ὄργανον τοῦ κ. Σανθοπούλου, τὸ τραγοῦδι τῆς Ρήνας τοῦ κ. Σακελλαρίου καὶ τὴν «Ἀνθοστεφάνωτην» τοῦ κ. Λαμπιλέτ, ἐξετέλεσαν ἐν τριῶ τοῦ Γκρήγκ οἱ κ. κ. Βανδώρος, Οἰκονομίδης καὶ Σανθόπουλος, ὁ δὲ νεαρότατος, ἀλλὰ πλήρης μέλλοντος βιολιστῆς κ. Δούρας ἐξέπληξε μὲ τὴν πρῶτον τέχνην του. Ἐδειξε γλυκότητα καὶ διαύγειαν καὶ τὰ τεμάχια ἄλλως τε — νυκτωδία, νανοῦρισμα, σερενάτα, — ἦσαν κατὰλληλα διὰ τὴν λεπτὴν ἀρμονίαν, ἣτις τὸν διακρίνει. Ἀλλὰ καὶ τὸ φιλολογικὸν μέρος δὲν ὑπελείφθη. Ἡ δεσποινὶς Ἀγγελικὴ Κολυβά, μαθητρία τοῦ κ. Αναστασιάδου, ἀπήγγειλε μὲ πολλὴν ἔκφρασιν καὶ μὲ τεχνικὰς μεταπτώσεις τὴν «Κόρη τῆς Ροῦμῆλης» τοῦ κ. Δροσίνη, καὶ μὲ ὑπόκρουσιν, ἣ ὅποια ὅμως ἦτο ὑπὲρ τὸ δέον ζωνρά, τὸ «Ἐρμιοκλήσι» τοῦ κ. Προβελεγγίου. Κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν, τὸ βιολί ἐπαίξε τὴν προσεσχὴν τῆς Μαργαρίτας ἐκ τοῦ «Φάουστα» Ἡ Δίς Κολυβά, δραματικὴ εἰς τὸ πρῶτον ποίημα, λυρική εἰς τὸ δεύτερον, ἀπέδειξε διπλὸν τάλαντον, τὸ ὅποιον καλλιερῶμενον διὰ τῆς μελέτης θὰ ἀποβῇ σπάνιον. Ὁ κ. Παναγόπουλος εἶπε μονολόγους γαλλικοὺς, ἐν οἷς σατυρικοὺς στίχους τοῦ Σουπὴ, ἀναρμότους διὰ τὸ ἀκροατήριον. Ἐπαίχθη ἐν τέλει ἡ γαλλικὴ κομῆδία «Μετὰ τὸν γάμον» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Κακλαμάνου, καταλλήλως διὰ παιδιά...

Ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινατὰ ἔδωκε τὴν ἑσπέρην ἑθελαν ἔθν. συναυλίαν. Ἐξετελέσθησαν ἐν θοοίον τοῦ κ. Σαμάρα, συμφωνία καὶ ραψωδία Ἑλληνικαὶ τοῦ κ. Λάβδα, ἣ δὲ χορωδία, ἣ δ. Πανταζοπούλου καὶ ὁ κ. Καρατζᾶς ἔψαλαν ἄσματα πατριωτικὰ τοῦ Καρρέ, τοῦ Παριζίνη, τοῦ κ. Λάβδα, ἐν δημοτικῶν, τραγούδια ἐπίσης τῶν κ. κ. Σαμάρα, Λαυράγκα καὶ Ρεδίου, τὰ ὅποια δὲν ἦσαν μὲν ἔθνικα, ἀλλ' ἤρσαν διὰ τὴν ὥραν μελωδίαν.

Ἡ τετάρτη συναυλία τοῦ Κουαρτέτου Μπουστεντού ἦτο καὶ ἡ τελευταία τῆς ἐφετηνῆς περιόδου. Ἐπαίχθη τὸ δύσκολον Κουαρτέτο τοῦ Χάυδν μὲ ζωνρότητα, μὲ πολὺ δ' αἰσθητικὴ καὶ παθητικότη ἣ «Μουσικὴ στιγμή» τοῦ Σοῦμπερτ καὶ τὸ Μενουέτο τοῦ Βοκερίνη, δημοφιλὴ διὰ τὴν γλυκότητά των. Οἱ συμπαθεῖς ἐτελεσται ἀπέδωσαν μὲ στοργὴν καὶ ἐν ἑλλητικῶν ἀντάντε τοῦ κ. Λιάλιου, δυσκολώτατον, τὸ ὅποιον καίτοι ἀργὰ ληφθὲν ἀπεδόθη μὲ ὄλην τὴν γερμανικὴν μουσικοπάθειαν ἣτις τὸ διακρίνει. Ἡ συναυλία ἐτελείωσε μὲ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ κουαρτέτου τοῦ Γκρήγκ, τὸ ὅποιον εἶχεν ἀφήσῃ ἀληθμονήτους ἐντυπώσεις κατὰ τὴν πρῶτην ὑπὸ τοῦ Κουαρτέτου ἐτελείωσιν.

Πρὸ 7 ἐτῶν εἰς μικροσκοπικὸς μαθητῆς, Γεώργιος Εὐσταθίου, ἦλθεν ἔξαφνα ἀπὸ τὰς Πάτρας καὶ

Γεώργιος Εὐσταθίου

εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον ἔπαίξε βιολί. Ἡ «Πινυκοθήκη» ἐδημοσίευσεν τότε τὴν εἰκόνα τοῦ ἐνδεκατοῦς ναυτοπαιδός. Ἐδειξε τότε τὴν ἀκαλλύρονη τὸν ἀκόμη ἰδιοφυίαν του, περιήλθε τὴν Ἀνατολήν, καὶ εὐτυχῶς εἰς Αἴγυπτον ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς κ. Μπενάκη, ἣτις ἀνέλαβε νὰ σπουδάσῃ τὸν Αἰλιπούτειον μουσικόν. Καὶ ἦδη, ὁ ὥραϊος ἔφηθος ἦλθεν ἐξ Εὐρώπης ὡς καλλιτέχνης φημισμένος. Πτυχιούχος τοῦ Ὁδείου τῶν Βρυξελλῶν, μὲ πρῶτον βραβεῖον, μαθητῆς τοῦ Μαρτῶ, συνδυάζει τὴν εὐχέρειαν τῆς ἐκτελέσεως μὲ τὸν χρωματισμὸν τῆς ἐκφράσεως. Ἀφελὴς, ἀνεπιτήδευτος ἔχει ἐν τούτοις καθὼ αἰσθητικὴ, καὶ ἐκτελεῖ χωρὶς νὰ καταφεύγῃ εἰς ἐπιδείξεις. Ἀκριβεία εἰς τὸν τόνον, λεπτότης εἰς τὰς λεπτομερείας δεικνύουσι ὅτι ἀντιλαμβάνεται τὸ πνεῦμα τοῦ συνθέτου. Ἰδίως εἰς τὰς ρομαντικὰς συνθέσεις τὸ ἑξάραι του ἔχει ἐξαιρετικὴν χάριν καὶ ποιικιλίαν. Καὶ τὰ χαρίσματα αὐτὰ ἀπέδειξεν εἰς τὴν δοθεῖσαν συναυλίαν του ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ κατ' ἦν ἐπὶ δύο ὄρας μόνος ἐξετέλεσε τὸ πρόγραμμα περιλαμβανόν μίαν σονάταν τοῦ Μπετόβεν, ἐν κονσέρτο τοῦ Μόζαρτ, ἐν δυσκολώτατον προλόυντιο τοῦ Πουινάνι—Κρίσλεφ καὶ ἄλλας ἐκλεπτάς συνθέσεις. Ὁ συνοδοῦν κλειδοκιμβαλιστῆς πολὺ ἀνεπιτήδειος. Ἐχάθησαν τόσοι διπλωματοῦχοι κλειδοκιμβαλισταὶ τοῦ Ὁδείου ;

Ὁ ἐν Μιλάνῳ σπουδᾶς καθύφρονος κ. Γεώργιος Λουλούδας, ὁ ὅποιος εἶνε προσωρισμένος διὰ τὸ θέατρον, εἶδε εἰς τὴν συναυλίαν, ἣν ἔδωκε. Ἡ φωνὴ του εἶνε πολὺ συμπαθητικὴ καίτοι στερεῖται ἐπαρκῶς δυνάμεις, διεκρίθη δὲ εἰς τὸν «Ἄν Κάρλον» καὶ εἰς τὸν «Μεφροστοφελῆν», ἔτι δὲ μᾶλλον ἤρσαν εἰς τὴν προσεσχὴν τοῦ «Μάρκου Μπότσαρη» τοῦ Καρρέ, τῆς συναυλίας μετέχεν ἡ βιολίστρια δεσποινὶς Ἀσπ. Ζαρεφοπούλου, ἣτις ἰδίως διεκρίθη εἰς τὴν «Μαζούρκαν» τοῦ Βενιέφσκη, ἣ δεσποινὶς Ν. Σακελλαροπούλου καὶ ὁ κ. Καρατζᾶς. Ἐν τῇ ἑσπέρῃ τῆς ἑσπέρης τῆς Σελίνης τοῦ κ. Σανθοπούλου ἔρσαν πολὺ, ἐπαναλη-

φθέν. Ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν ἐνεποίησε τὸ ἄσμα τῶν «Δύο Γρεναδιέρων» τοῦ Χάινε, μελοποιήθη ὑπὸ τοῦ Σούμαν καὶ εἰς τὸ ὅποιον ὑποφαίνεται ἡ Μασσαλιώτις. Ἐψάλλη καλὰ ὑπὸ τοῦ κ. Καρατζᾶ.

—Εἰς δύο συναυλίας ἐδείχθη ἡ πρόδος τῶν μαθητῶν τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν, ἐνδεικτικῆς τῆς ἐπιμελοῦς καὶ ἀποτελεσματικῆς ἐργασίας, ἣτις γίνεται ἐν αὐτῷ. Ἐξαιρετικῆς μνείας εἶνε ἄξιον ἡ δεσποινὶς Πάταγαννοπούλου καὶ ὁ κ. Δ. Μητρόπουλος εἰς τὸ πᾶν. Ἡ πρώτη ἐπαίξε μετέχον τὸ Κονσέρτο εἰς ρε ἔλασσον τοῦ Ρουμπινστάιν, ὃ δὲ ἑπτὰ θαυμασίας συνθέσεις τοῦ Σκαμπάτη. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ κ. Μητροπούλου ὑπέβη τεχνικωτάτη. Ἐπίσης ὁ κ. Ἀμτ. Σκόκος κάλλιστα διηρμήνευσε μίαν νικηφόραν καὶ μίαν μαλλάνταν τοῦ Σοπέν. Ἡ δεσποινὶς Πίστη τὸ βιολονσέλλο χειρίζεται δεξιότατα. Ὁ κ. Μιχαλόπουλος εἰς τὰ δύο ἄσματα τοῦ «Μεριστοφελούς» μᾶς ἀπεκάλυψε καὶ δύναμιν φωνῆς ἀλλὰ καὶ ψυχολογίαν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ δυσκόλου χαρακτήρος. Ἡ δρχήστρα τῶν πνευστῶν ὀργάνων, ἀποτελεσμένη ἐκ μαθητῶν τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου ὑπὸ τὸν νευρώδη διεύθυνσιν τοῦ διπλωματούχου κ. Σωζοπούλου, ἐξετέλεσεν ἄριστα τὴν εἰσαγωγὴν τῆς «Ἰριγενείας ἐν Αὐλίδι». Ἡ ἐντύπωσις θὰ ἦτο καλλιτέρα εἰάν ἐξετελεῖτο ἐν αἰθούσῃ θεάτρου. Ὁ εὐθύναλος τοῦ κ. Λαζάρου τεχνικωτάτος εἰς τὴν Βιεννέζικην πάλκων τοῦ Ρισσᾶ. Ἡ ἐπίδειξις αὐτῆ τῶν πνευστῶν ὀργάνων ἀπέδειξε τὴν καρποφόρον διδασκαλίαν τοῦ κ. Στ. Καίσαρη, εἰς ὃν καὶ ὀφείλεται ἡ χρησιμωτάτη ἴδρσις τοῦ στρατιωτικοῦ τμήματος.

—Ὁ παρεπιδημῶν Ἰταλὸς δραματικὸς ὑψίφωνος κ. Κάρα δὲν ἐδικαίωσε τὴν φήμην του. Ἡ φωνὴ του, κατάλληλος μᾶλλον διὰ θέατρον παρὰ δι' αἰθουσαν, ἔχει ἀνάγκην σπουδῆς ἀκόμη. Εἰς τὴν «Τρόσκαν» σχετικῶς ἦτο καλλίτερος. Ἡ κ. Καμπανῆς ἱκανοποίησε τὸ ἀκριβεστῆρον, ἰδίως εἰς τὴν «Σεμιράμιδα» μετὰ τοὺς τεχνικωτάτους λαρυγγιστάς της.

—Ἡ πέμπτη συναυλία τῆς δρχήστρας τοῦ Ὁδείου ἀπέδειξε τὴν ὥραϊαν κατεύθυνσιν τῆς μουσικῆς διαμορφώσεως ἣν ἔχει ὡς σκοπόν. Ἡ εἰσαγωγὴ τῆς «Ἀλκιστιδος» τοῦ Γκλόουκ, χαρακτηρίζει τὸν συνθέτην ὅστις ἀντέδρασε κατὰ τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος τελειοποιῶν τὸ δραματικὸν ἔπος καὶ ὅστις ἐπέτυχε τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ τῶν δικαιωμάτων ποιήσεως καὶ μουσικῆς. Ἡ συμφωνία τοῦ Μπαχ μὲν πλήρως ἀρμονικὸν ρυθμὸν καὶ θαυμασίας μελωδικῆς γραμμῆς, ἔχει πολυποικίλους θεματικὰς ἀναπτύξεις. Ἦρσεν ἰδιαίτερος τὸ τρίτον μέρος — τὸ Ἄλλεγκρέτο γκρατσόζο — τὸ ὅποιον ἀντικαθιστᾷ τὸ σύνθημα «σκέρτσος». Τὸ φινάλε εἶνε πλήρως εὐθεῖαν πνεύματος, ὀρηκτικὸν καὶ πλούσιον εἰς ἰδέας. Ἡ βιολιστρία κυρία Μπουσεντουί, Ἑλληνὶς τὸ γένος, ἔπαιξε, βοηθούσης τῆς δρχήστρας μετὰ ἐξαιρετικὴν εὐγένειαν καὶ ἀβρᾶν λεπτότητα εἰς τὸ Κονσέρτο τοῦ Βιετάν, ἰδίως τὸ *A da gio* ἀπέδωσε μετὰ βαθύ αἶσθημα. Τὰ ἄλλα τρία μέρη τοῦ προγράμματος ἀφιερῶθησαν εἰς τὸν μέγαν Βάγνερ. Τὸ πένθιμον ἐμβατήριον ἐκ τοῦ μουσικοῦ δράματος «Λυκόφως τῶν θεῶν» ἐσοκράτησεν εἰς τὸ μετὰ ἀνδρόν φῶς, κατὰ σφῆν πρόνοιαν φωτιζόμενον θέατρον θλίβην μεγαλοπρεπῆ. Ἡ ἔκφρασις — πρῶτον καὶ ἐδῶ ἀκόμη — τῆς ἀπελπισίας δεσπόζει. Ἀπεδόθη ἄριστα ὑπὸ τῆς δρχήστρας. Ὁ κ. Π. Μπότσιας ἐτραγουδῆσε συνοδεία τῆς δρχήστρας τὸ «Ἄσμα τοῦ ἀστέρου» ἐκ τοῦ «Τυγγαύου», μετὰ ἡμερον γλυκύτητα. Τέλος ἡ δρχήστρα ἠρμήνευσε ὅσον ἦτο δυνατόν — διότι διὰ τὰ Βαγνερεῖα ἰλιγγιώδεις συνθέσεις ἀπαιτεῖται πλῆρης καὶ τελεία πολυόργανος δρχήστρα — τὸν «Κασιανὸν τῶν Βαλκωνίων», παραστατικῶς ἀποδόσασα

τὴν μεγαλοπρεπῆ κραυγὴν τῶν πανόπλων γυναικῶν, καὶ τὴν ἀφιξὴν διὰ μέσου τῶν αἰθέρων τῶν ἄλλων ἀδελφῶν των, αἱ ὁποῖα σύρου τὰ σώματα τῶν περὸντων πολεμιστῶν.

—Ὁ κ. Κλ. Τριανταφύλλου εἰς νέαν ἐμφάνισιν — σουαρέ-γκριζ — ἤρσεν ἀκόμη περισσότερον.

—Ἀφίκετο μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν ὁ βαρύτονος κ. Νικολάου. Ἐσχάτως εἰς τὰς περιοδείας του ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ Αἴγυπτον ἐθριάμβευσε.

—Ὁ κ. Φαραντάτος ἔδωσε δευτέραν συναυλίαν, μετὰ ἐντελῶς πρόγραμμα. Εἰς τὴν Σονάταν (ἔργον 28) τοῦ Μπετόβεν, εἰς τὴν Μπαλλάνταν τοῦ Σοπέν καὶ εἰς τὰς βαριάσων τοῦ Παγανίνι—Λιστ, συνθέσεις δυσχερεστάτας, ἔδειξε αἶσθημα πολὺ, σημαντικωτάτον τοῦσὲ καὶ εὐχέρειαν καταλήσουσαν. Εἰς μίαν σπουδὴν τοῦ *Scharwenka* ἔδειξε τέχνην καὶ γοργότητα, ἐνῶ εἰς μίαν *reverie* τοῦ Σκαμπάτη καὶ ἐν *caprice* τοῦ Falkeberg ὑπέβη ἡρεμοὺς καὶ γλυκούς. Ὁ κ. Μπότσιας ἐτραγουδῆσε τέσσαρα ἄσματα— δύο ἐκκλησιαστικῶν ἔψους, εἰς ὃ ἰδιαίτερα εὐδοκίμει καὶ δύο ἀγγλικά τραγούδια, τοῦ Δόροκα, «Τραγούδι τοῦ υιοῦ ἔμαθεν ἡ μητέρα μου» καὶ τοῦ Ρουσσέλ τὸ «Ἰερὸν πῦρ».

—Ὁ νεαρὸς βαρύτονος κ. Πέτρος Μπότσιας ἤρσεν τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Γενεΐνην, ἐξηκολούθησεν αὐτὰς Ἀθήνας παρὰ τὴν κυρία Φωκᾶ καὶ κατόπιν ἐτελειοποιήθη εἰς Μιλάνον. Εἶνε κυρίως λυρικός, μετὰ ἀλλοτρίαν γλυκωτάτην ἀλλὰ καὶ ἰσχυρὰν φωνήν, καταλληλωτάτην διὰ λειτουργικὰς μελωδίας. Ἔχει τὴν θρησκευτικὴν μυστικωπάθειαν, κατάλληλον διὰ τὰ ὁρατόρια. Προτοῦ ἔβη εἰς Ἀθήνας, περιώδευσε εἰς Ἀμερικὴν, ἔνθα ἔδωκεν ἐπιτυχιστάτας συναυλίας.

Ἡ ἐμφάνισις του ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὁδείου προεκάλεσε ζωηρὰς συμπαθείας. Ἐκ τοῦ ἐκλεκτοῦ προγράμματός του ἰδιαίτερα ἤρσεν τὸ ἄσμα «Ἰν κέστα τόματα» τοῦ Μπετόβεν, τὸ «Μπενεβενότο Τσελλίν» τοῦ Ντιάξι, ἀμφότερα αἰσθηματικωτάτα καὶ μετὰ φωνικὴν ἰσχυρίαν, καὶ τοῦ Σαίνε-Σάνε τὸ συνδυάζον γοργότητα καὶ πρῆσιν «Πᾶ ντ' ἄρι». Ὑπερ πάντα παθητικωτάτα ἀπεδόθη τὸ «Ἐκλαψα στ' ὄνειρό μου» τοῦ Γάλλου *Hic* τεχνικωτάτος δὲ εἰς τὰς Στάνε τῆς «Λαμῆς». Ἀληθινὴ ἀντίθεσις ἡ «Ναπολιτάνικη ταραντέλλα» τοῦ Ροσσίνι, δύσκολη πολὺ ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικὴ διὰ τὴν ἰδιορρυθμίαν, τὴν ποιικίαν. Ἐδειξεν εὐστοφίαν φωνῆς ἀξιοσημειωτοῦ. Καὶ ἦλθε κατόπιν ἡ σειρά τῶν Ἑλληνικῶν ἀσμάτων. Ἐτραγουδῆσε τὸν «Ἐρῶ-Δῆμος» μετὰ ἕνα χροματισμὸν θαυμάσιον, τὸ «Ἀγάπη μου κοιμήσου» μετὰ πολλὴν περιπάθειαν, τὸ «Τρολλοκόριτσο», ἀλλ' ὑπερ πάντα ἔψαλε μετὰ ἀληθινὸν νόνον τὸ «Ἐρνάκι μου», ἄσμα δημοδῆδες, ἀλλὰ τελειοποιημένον τὸ ἤρσεν ἀπὸ γραμμωφόρον ἐν Ἀμερικῇ καὶ τὸ ἀπέδωσε γλυκωτάτα.

Γενικῶς ὁ συμπαιθεὶς βαρύτονος αἰσθάνεται ψάλλον. Τὰ Ἑλληνικὰ ἰδίως τραγούδια ἐξήρχοντο ἀπ' εὐθείας θὰ ἔλεγέ τις, ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας του. Τὸ ἔπος του εἶνε Ἰταλικόν, ἀφ' ἁμηλαῖ δὲ φωνὰν διαγέσταται. Ἡ ἀναπνοὴ μεγάλη, ἡ ντικισὸν ἀκριβῆς, εὐκρίνεια ἀποδόσεως. Ἐν μᾶ λέξει, «αἰδοῦς διανοούμενος».

Ἡ συνοδεία τοῦ κλειδοκωμῆδου ὑπέροχος, ὀφειλομένη εἰς τὴν διπλωματούχον δεσποινίδα Ραφαήλ, ἣτις καὶ ἐξετέλεσε μόνη μίαν φαντασίαν τοῦ Σοπέν, ἐκτελεσθεῖσαν ἄλλοτε παρ' ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Γκοντόφσκι. Ἐν περιούσιον τοῦ Ραχμανίνωφ, τὴν ἀρχαῖκῆς ἀπλότητος «Χορευτρίαν τῶν Δελφῶν» τοῦ Νταμπασὺ καὶ τὴν γοργὴν «Πεταλοῦσαν» τοῦ Γκριγκ.

✱

Ἡ «Κορσικανικὴ Ἐκδίκησις», τὸ μονόπρακτον μελοδράμα τοῦ συμπαιθεῦς καθηγητοῦ τοῦ Ὁδείου κ. Μαρσί, ἐγγράφη πρὸ 2 ἐτῶν ἐπὶ λιμπρέττον τοῦ Γάλλου συγγραφέως κ. Μπιασέ καὶ ἐπαίχθη διὰ πρῶτην φορὰν ἐν Ρώμῃ, ὅπου ἔτυχεν εὐμενοῦς ὑποδοχῆς. Τὸ ἔπος τῆς μουσικῆς εἶνε δραματικωτάτον, ἡ ἀντίστιξις τεχνικωτάτη, ἡ ἐνορχήστρωσις, εἰς ἣν ὁ κ. Μαρσί ἔχει ἀληθινὴν ἰδιοφυίαν, ἀριστοτεχνικῆ.

Ἡ μουσικὴ φράσις τῆς εἶνε πλήρως μελωδίας καὶ σαφηνείας, νεωτεριστικῆ, ἔχουσα καὶ τὸ Ἰταλικόν καὶ τὸ Ἑλληνικόν. Ἡ μουσικὴ παντομίμα εἶνε ἄριστη. Ἠδωκίθη ἐν τούτοις ἐκ τοῦ λιμπρέττου ὁ σῶς, διότι εἶνε ἀσήμαντον, ὑπομνήσκον ἐν ταῖς κλίμαξ γραμμαῖς καὶ ἐν τισι λεπτομερείαις τῆς «Καβαλαριὰν Ρουστικάναν».

Ἡ ἐκτέλεσις ἀρετὰ καλὴ. Ἡ ἡρώτις ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς κ. Βλαχοπούλου ἀλλὰ καὶ ἡ κ. Κανδύλη δὲν ὑπελείφθη. Ὁ Μωραίτης ἀδιαθετῶν ἐφάνη κατώτερος τῆς φήμης του. Ὁ Ἀγγελοπούλου ἄριστος.

Ἡ μετάφρασις τοῦ λιμπρέττου ὑπὸ τοῦ κ. Σκλάκου πολὺ καλὴ. Ἡ σκηνοθεσία, γενομένη ὑπὸ τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ, καλλιτεχνικῆ. Αἱ ἐνδυμασίαι ἐξετελέσθησαν πιστότατα Κορσικανικαί ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς «Προόδου».

Τὸ ἴδιον βράδιον παρουσιάσθη ἐκτὸς τῆς ὀπερας καὶ ἡ ὀπερέττα. Διότι μετὰ τὴν «Κορσικανικὴν Ἐκδίκησιν» ἐπαίχθη καὶ ἡ μονόπρακτο ὀπερέττα «Βέρα Βιολέττα» τοῦ Βιεννέζου Ἐύσελε. Ἡ ὑπόθεσις τῆς μετὰ κωμικὰς σκηνὰς καὶ φαιδρὰς παρεξηγήσεις διεξάγεται εἰς τὸ Palais de Glace τῶν Παρισίων, εἰς τὰ στεπαρὰ τοῦ ὁποῦ δίδουν συνέντευξιν τὰ ἔτερα ἡμῶν διαφόρον ἀνδρῶν. Συμπτόσις φέρον ἀντιμετώπους τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ διεξάγεται ἐν διασκεδαστικωτάτῳ κρηματοῦ καὶ εἰς τὸ τέλος ὅλα καταλήγουσιν, ὅπως συνήθως, κατ' εὐχὴν. Ἡ μουσικὴ εἶνε χορδὸν καὶ τραγουδία, πολὺ πεταχτὰ καὶ διασκεδαστικὰ, ἀλλὰ ἡ ὀπερέττα ἐγκατελείφθη, χαρακτηρισθεῖσα ὡς πολὺ σόφιν. Διότι ἀληθῶς ὁ ἐλαφρόκοσμος δρχῆ ζωηρότατα. Ὁ Κορσικανικὸς ἔδρασε φιλιὰ. Δι' αὐτὸ ἴσως ἦτο ζωηρότατος. Ὁ Δράμαλις ἔξοχος, ὡς γέρον ἐξηγητὴς ἐκ τοῦ ἀσώτου βίου. Ἡ δεσποινὶς Κολυβά, ἡ ἡρώτις, χαρτωμένη, εὐλύγιστος. Ἐχόρευσε ὡσάν τὴν Ἐνκελ. Ἐπίσης χαριτωμένη ἡ κ. Φιέρα. Ἦτο δὲ θαυμασία ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὀλοκλήρῳ τὸ θέατρον ἀρωματίσθη ἀπὸ τὴν μυρωδιὰ τῆς βιολέττας, ἡ ὁποία ἐσοκράτησεν ἀπὸ τοὺς ἠθερατικούς. Ἡ σκηνοθεσία ἐγένετο ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Ἐνκελ, ἣτις ὅμως εἶχε μικρὸν μέρος. Διὰ πρῶτην φορὰν ἐτραγουδῆσε καὶ τὸ μαλλέτο.

—Εἰς μίαν αἰθουσαν τοῦ Ζαπτείου ἠνοιξεν, ἐλπιεῖται τοῦ «Καλλιτεχνικοῦ Συλλόγου» ἔκθεσις τῶν ἔργων τοῦ ἀειμνήστου θαλασσογράφου Βασιλείου Χατζῆ. Ἡ στοργὴ τῶν συναδέλφων συνεκέντρωσε τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων του, ἀνερχόμενα εἰς 260 — ἐλαιογραφίαι, ὕδατογραφίαι, κρητιδογραφίαι, σκιογραφίαι, παλαιότερα καὶ νεότερα, τοπία καὶ θαλασσογραφίαι καὶ συνθέσεις ἱστορικῆς. Ἡ «Πανακωθῆκη» ἔγραψεν ἤδη ἔκτενως διὰ τὰ νεότερα ἔργα του. Ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῆς συνολικῆς ἤδη ἐκθέσεως δύναται νὰ συνορηθῆ ὅτι ἐκ τῶν πολεμικῶν ναυτικῶν πινάκων — καὶ δυστυχῶς ὄχι ὅλγιοι εἶνε ἀτελείωτοι — ἐκτὸς τοῦ μεγάλου τοῦ παριστωντοῦ τὴν Ναυμαχίαν τῆς Ἑλλης, διακρίνονται τὸ ἀντιπροσωπικὸν «Βέλος» ἐνεργῶν νηπιῶν, ἐν ἄλλο ἐν τρικυμῶδι ἐπίσης θαλάσση ἀναχθὲν πρὸς περιπόλιαν, ἡ «Ἀμφιριτῆ», κομίζουσα τὸν νεκρὸν τὸν Βασιλέως καὶ ἐκ τῶν σκίσεων του οἱ Φοῦνοι τοῦ Τσαγγεῖ, οἱ πρόσφυγες ἐπὶ τοῦ πλέου, ἡ πλῆσις τοῦ παταστρώματος, ἡ μεταφορὰ τῶν τραυματιῶν εἶνε τὰ ἄριστα. Μία λιμνοθάλασσα τῆς Μασεδονίας εἶνε περιεργωτάτη διὰ τὸν χροματισμὸν, ὑπέροχος δὲ ὁ

Μοῦδρος χιονισμένος μετὰ τοὺς φωνιστάς τοῦ στόλου. Ἐκ τῶν τοπειῶν του, τὰ ὁποῖα δὲν ὑστεροῦν τῶν θαλασσογραφῶν ὑπὸ ἔποιν τέχνης, κάλλιστον τὸ Μοναστήρι τοῦ Πόρου. Μία προσωπογραφία ἐν σιμωφῷ τοῦ Βασιλέως εἶνε πολὺ καλὴ. Ἐκ τῶν παλαιῶν ἔργων ἡ διήγησις τοῦ Πειρατοῦ εἶνε δυνατὸν καὶ χαρακτηριστικὸν ἔργον, ἐνθυμίζον Λύτραν. Καλὰ σκίτσα ὁμοίως τεχνωτοπίας εἶνε τὸ Κανδῆμι τοῦ Ναύτη καὶ ἡ Καλόγηρα. Ἐάν τις προσθέσῃ τοὺς δύο Βυζαντινοὺς πινάκας, ἔχει ὀλοκλήρωτον σχεδὸν ἐν ταῖς γενναῖς γραμμαῖς τὸ ἔργον τοῦ Χατζῆ.

Ἡ κοινωνία ἔδειξε θερμὸν ἐνδιαφέρον. Πλεῖστα ἔργα του ἠγορεύθησαν, πικροὶ δὲ προσέχοντα οἱ ἐπισκέπται εἰς τὴν αἰθουσαν, ἣτις περιλαμβάνει ἐν ὥραῖν ἔργον ἐνὸς ἀτυχοῦς καλλιτέχνη, τοῦ ὁποῦ ἡ μορφή ὡς προσωπογραφία διὰ τοῦ κ. Μπουζιάνη καὶ ὡς προσημ. διὰ τοῦ κ. Θεοδοπούλου παρίσταται ἐκεῖ ζῶσα καὶ ἐκφραστικωτάτη.

—Εἰς τὸ φρονιγῆ τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου διοργάνωσεν ἔκθεσιν πολεμικῶν εἰκόνων του εἰς εἰκοσάτης καὶ σχεδὸν αὐτοδίδακτος Κρητὸς ζωγράφος, ὁ κ. Φειδίας Μιχελιδάκης. Ἡ παραγωγή του εἶνε ποσοτικῶς ἱκανοποιητικῆ. —70 πινάκες εἰμεγέθεις, γενομένοι εἰς διάστημα δύο ἐτῶν —, ἀλλὰ ἄτεχνος. Ἐξέμαθε τὴν τέχνην ἀπὸ τὸν πατέρα του, ζωγράφον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ δὲν ἐμορφώθη καλὸν λιτεχνῶς. Τὰ πρωτόλειά του πλοξοῦσιν σχεδὸν ἐκπληξιν διὰ τὴν μεγάλην συνθετικὴν φαντασίαν, τὸν συμβολισμὸν, ἀλλ' ἡ γραμμὴ ἡ τεχνικὴ λείπει σχεδὸν ἐντελῶς. Τὰ ἔργα εἶνε δεκτικὰ μᾶλλον κατώτερον, ἀλλὰ μᾶς φανερόντων ἔνα καλλιτέχνην τοῦ μέλλοντος. Εὐτυχῶς ὁ Βασιλεὺς ἀνέλαβεν ἰδίως δαπάναις τὴν σπουδὴν του ἐν Ἑυρώπῃ καὶ οὕτω ἐσῶθη ἐν τάλαντον, τὸ ὅποιον θὰ εὖρη τῶρα τὸν ἀληθινὸν δρῶμον τῆς τέχνης καὶ θὰ ἀναπτύχῃ εἰς δεξιότητα. Σήμερον ἔξ ἐς τὸ περιβάλλον τῆς Βυζαντινῆς ἀγιογραφίας. Οἱ πινάκες τῶν ἔχουν μίαν ὀμὴν πρὸς τὰς μεγάλας ἐκφράσεις, αἱ ὁποῖα ἀπευθύνονται πρὸς τὴν λαϊκὴν ψυχὴν. Τὸ ῥάψιμο τῆς σημαίας ἀπὸ τὸν καλόγηρον, ἡ Μεγάλῃ νοσοκόμος — Παναγία, τὸ σάλπισμα τῆς ἐφόδου, ἡ φωνὴ μετὰ εὐχῶν ἐμπρός του μίαν ἐθνηκὴ ὀδὸς — ἔνας τραυματίας στρωζόμενος ἐπὶ τοῦ ὄπλου καὶ ἀναζητῶν φορεῖον, ἡ Ἀγάπη τοῦ Βασιλέως πρὸς τὸν στρατὸν του καὶ ἐν μικρὸν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὰ στενὰ τῆς Κρέσνας εἶνε τὰ καλλίτερα, παραδοξότατον δὲ τὸ «Ἑλληνικὸν βιολί». Ἀπὸ τὰς χορδὰς του ἐκπηροῦν νότες κόκκινες καὶ θοοῖα ἄσματα καὶ εἰκονίζονται ποικίλα ἐπιπέδια. Ἄλλ' ἀνώτερον ὄλων εἶνε τὸ «Ὀνειρον τοῦ Ἑλληνόπαίδου». Παριστᾷ ἕνα παιδί, τὸ ὅποιον ἀποκοιμάται, ἐνῶ μελετᾷ τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν εἰς τὸ πτωχικὸν του δωμάτιον. Βλέπει τότε ἐν ὄνειρῳ μίαν Βυζαντινὴν τελετὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγ. Σοφίας. Φαντάζεται ὅτι ἀναστᾷται ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ τὸ ὄνειρόν του διαγράφεται ἐν τῇ εἰκόνι, ἐν ἀπάπτῳ. Ἡ εἰκὼν αὐτῆ πρέπει νὰ λιθογραφηθῆ εἰς ὅλα τὰ διδασκτικὰ βιβλία τῶν σχολείων. Εἶνε ἡ γνώμη τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας καὶ δὲν ὑπόκειται ἀμφιβολία, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας θὰ σπεύσῃ νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς ὥραϊας αὐτῆς ἐκφράσεως τῆς Μεγάλῃς Ἰδέας.

—Ὁ θίασος τοῦ Δημοτικοῦ ἐτελείωσε τὰς παραστάσεις του μετὰ τὸ αὐτὸ ἔργον, μετὰ τὸ ὅποιον καὶ ἤρξατο τὸν «Ἀρχιταίγγανον». Δίδει ἤδη παραστάσεις εἰς Βόλον, μετὰ θὰ ἀπέλθῃ εἰς Θεσσαλονικίαν.

—Τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς τοῦ Πάσχα ἤρξατο ταύτοχρονον τὰς παραστάσεις τῶν τῶν θεάτρων Κοτοπούλη, Κυβέλης καὶ Ἀλάμπρας. Τὸ πρῶτον μετὰ τὰ «Παναθήνια», τὸ δεύτερον μετὰ τὰ «Ἀεροπλάνον» καὶ

τό τρίτον με την «Άλωσαν της Κωνσταντινουπόλεως».

— Τό πρώτον ξένον έργον τό όποϊον έδωσαν ό θίασος Κυβέλης εινε «Φερδινάνδος ό γλεντζές» τού Καντιγιώ. Φάρσα ξεκαρδιστική. Η Κυβέλη εϊχεν ώραιαν έμφάνισιν μιās άφελούς υπάνδρου ή όποία ζητεί νά παίξη ρόλον έλαφράς γυναικός με ένα παρραγγελιοδόχον όν χαριέστατα υποδύεται ό κ. Λεπενιώτης ό κ. Νέζερ ως φαρμακοποός κομμικώτατος.

— Η κ. Παρρασκευοπούλου θαυμασία εις τόν ρόλον μιās άξέστου ύπρητριάς, ή όποία θέλει νά γίνη κόκοτα. Τό έργον σχεδόν ακατάλληλον διά δεσποινίδας.

— Ο θίασος Κοτοπούλη ως πρώτον νέον έργον έδωσε την «Άκατιον πυρίτιδας, κομψότατον τών Ντανκού και Ντιεντονέ. Ένθουσιάζεται με πολύ άλατισμένα σκηνας. Ο Μωρίς εινε έρωτευμένος με την σύζυγον τού φίλου του Σαλού, Υβόνην. Άλλεπάλληλα έπεισόδια ένσκήπτου, όφειλάμενα κατά τό πλείστον εις την άνοικονόμητον ζηλοτυπίαν της έρωμένης του Φανός. Τίποτε δέν κατορθώνει ό Μωρίς, τόν όποϊον και άποκαλεί ή Υβόνη «άκατιον πυρίτιδας». Η δ. Κοτοπούλη ως Υβόνη εις τό όλίγον μέρος της χαριτωμένη, με μιάν θαυμασίαν τουαλέτταν. Τόν κυριώτερον ρόλον εϊχεν ή δ. Ζαφειροπούλου ως Φανός. Έπαίξε με ζωηρότητα, φθάνουσαν την ύπερβολήν ένίοτε άπρητίτην περισσοτέρα φυσικότης. Ο Γονίδης, ως άνεκτικώς σύζυγος, άποδεχόμενος προθύμως κάθε δικαιολογίαν παρεκτροπής, έδειξε προσόντα λεπτού κομμικού. Ο Παλιούρας, άπάχης άκουσίως υποδύόμενος τόν Ιατρόν, άμίμητος. Άφελέστατος ό κ. Χαλκιόπουλος εις ένολαϊκόν τύπον. Η κυρία Γαβριηλίδου μετά μακράν έκλειψιν ένεφανίσθη και πάλιν, άνεξάντλητος εις δημοφιλίαν τύπων. Τό ζεύγος Μιράτ ήγήθησε μιάν άκόμη έπιτυχίαν.

— Τά Καντιωτάκια, έχοντα ανάγκην ένισχύσεως πρός καλλιτεχνικήν μόρφωσιν, ένεφανίσθησαν μιάν έντακτον παράστασιν. Έπιτυχώς έμμιμήθησαν συναδέλφους των, ίδίως την Έγγελ και τόν Αλβέρδιδην, έχόμενους τόν χορόν τών άπάχρων και έπαίξαν τρεις παιδικάς κομψιδιάς. Ίδιαιτέρως έκαμιν έντύπωσιν ή χορευτική χάρις της μικράς Όλυμπίας εις τόν χορόν τών Νιμφών, όν έχόμενους ως αρχαία όρχηστρίς μετά τού νεαρωτάτου έρασιτέχνου κ. Γιαννούλη, έχοντος τάλαντον κεκρυμμένον έως τώρα, άλλ' άξιον προσοχής.

— Εις τό θέατρον Συντάγματος θά παίξη τριουστάτος θίασος Άγηής Ρεζάν, Γαβριηλίδου και Γακωβίδου.

— Ο κ. Πλέσσας έννοικίασε τό θέατρον «Αθήναον», όπερ θά φέρη έφεξης τό όνομα «Θέατρον Πλέσσας». Θά άρχιση περί τά μέσα Μαΐου, συμπράττοντες και τού ζεύγους Χατζηχοχόστου και τού ζεύγους Χέλυμ.

— Η δραματική σχολή τού Ώδειου Πειραιώς έδωσαν εις τό Β. Θέατρον παράστασιν διά νά έπιδείξη τās προόδους τών μαθητών. Τά μέρη άτινα υπεδύθησαν ήσαν δυσανόλογα πρός την μόρφωσιν των. Διεκρίθη ή δεσποινίς Σούφλα, Έπαίχθη και ή κομψοδία ή «Άνεψιά της κυρά-Μαριάς» κατά μετάφρασιν τού κ. Μ. Μαρή.

— Ο θίασος Παλαιωάνων θά παίξη έφέτος εις τό «Πανελλήνιον». Θά συμπράξη ή δεσποινίς Κολυβά, ή δεσποινίς Κανδυλάκη, ό κ. Κοφινιώτης και τό άγγλικόν μπαλέττο.

— Τό θέατρον Νεαπόλεως δέν θά λειτουργήση έφέτος, χαρακτηρισθέν ως γρουσουζίκου.

— Νέα θέατρα συνοικιακά ίδρύονται εις την συνοικίαν Μακρυγιάννη υπό τού ήθοποιού κ. Α. Δελενάδου, εις δέ τό τέμα της όδου Λισίων θά παίξη ό θίασος της κυρίας Άνθής Δρόσου.

Εις τό λαϊκόν θεατρίδιον «Απόλλων» θά παίξη ό θίασος Βασιλειάδου.

— Λέγεται ότι ό νεαρός όσον και δόκιμος ποιητής κ. Ν. Α. θά μετάσχη ένεργώς ένός τών πρωτεύόντων θίασων.

— Νέα έργα άναγγέλλονται. Εις τόν θιασον Κυβέλης ή «Ανατολή» τού έν Μιτυλήνη όμογενοϋς κ. Κουρτζή τό όποϊον και έπαίχθη έν Μιτυλήνη υπό της κ. Κυβέλης, ή «Μερκαντέ» τού Βαλζάκ, ή «Κολλιτσιόδα».

Εις τό θέατρον Κοτπούλη «Ένεκα ό πόλεμος», ή «Ωραία Μασσαλιώτις», ή «Παναγία ή Κατηφορίτισσα» τού κ. Χόρν.

Εις τό «Πανελλήνιον» τό «Πικ-Νικ» Λάσκαρη, τό «Κοκορικό», ή «Βασιλισσα τού κνηματογράφου».

Έπιθεωρήσεις θά έχομεν «Παναθήναια», «Πανόραμα» τό όποϊον έφέτος θά παχθί υπό τού θίασου Κυβέλης, τά «Νέα Έπανίαια» τού κ. Κυριακού, τό «Ένστατανέ», «Πααταγάλων» Βώτη, νέον Α.Ο.Δ.Ο. «Νέαν Σκούπαν», και λαϊκάς τό «Γκιουβέτα», της «Κολοκθοκορφάδες» κτλ.

Άλλα έργα άγγέλλονται. Η «Όχλοκρατία» τού κ. Άσπρέα, «Άλις ό νέος» τού κ. Ξενοπούλου, ή «Πλημμύρας» τού κ. Χόρν, ό «Ξένος» τού κ. Νιρβάνα, ό «Αντικατοπτρισμός», μονόπρακτον τού κ. Άννίνου, ή «Λεστενίσα» τού κ. Δαρυλέξη, ή «Λένια» τού κ. Μελά, «Αγάπη στό χωριό» τού κ. Χατζοπούλου, ή «Ψυχή» τού κ. Βόκου.

— Τό νέον θέατρον της πλατείας Κολοκοτρώνη δπερ θά άρχιση προσεχώς άνεγειρόμενον θά όνομασθί «Λυρικόν» και θά λειτουργήση ίσως τό θέρος. Παρ' αυτό θά άνεγερθί και χειμερινόν. Η έπιχείρησις διευθύνεται υπό τών κ.κ. Άναστασιάδου και Φύρστ, όν ή φιλοκαλία έγγυάται περί της τελείας και νεωτεριστικής καταρτίσεως θεάτρου άξίου της πρωτεύουσας.

— Υπό τού Λυκείου τού κ. Ταβουλάρη άνεθιδάσθη εις τό Β. Θέατρον ή «Αντιγόνη» τού Σοφοκλέους κατά την άρχαιοπρεπή μετάφρασιν τού κ. Αλ. Ραγκαβή. Η φοιτήτρια της φιλολογίας δεσποινίς Έρμίνη Φραντζή με τό ώραιον της παράσταμα έπαίξε ζοηρά ή φωνή της καταλληλοτάτη, άλλα δέν έτυχε καλής διδασκαλίας. Ο κ. Δασκαλάκης, φοιτητής, κάλλιστα μελετημένος, ή δεσποινίς Τσοϋκα, τού ήθοποιού, ως Ίσμήνη έπαίξε με άρκετόν θάρρος, τεχνικώτερος δ' όπωσδήποτε υπήρξεν ό φίλας κ. Κοκκόσης, μαθητής τού Λυκείου. Έξετελέσθη υπό την διευθύνσιν τού κ. Σκλάβου ή μουσική τών χορικών τού Μένδελσον, ως και αί εισαγωγαι εις τά δύο μέρη.

— Έδόθη εις τό Παρίσι νέα κομψοδία τού Σάσα Γκατρώ, τού γνωστού κομψοδιογράφου, (ιού ένός τών μεγαλειτέρων Γάλλων ήθοποιών), όστις παίξει ό ίδιος τά έργα του με την σύζυγόν του. Έπιγράφεται «Η Ήλίας», σκοπεί δέ νά άποδείξη ότι όχι σπανίως ή άδικος ζηλοτυπία τού συζύγου όθει την σύζυγον εις την άπιστίαν. Αί σκηναί φυσικαι και άδίστατοι εινε πλήρεις κομμικών έπεισοδίων. Ο Μπολντέλ φαντάζεται ότι ή γυναίκα του τόν προδίδει. Κάμνει τό πύτι του άνω κάτω και ήσυχάζει όταν εκλέγει φανταστικόν έραστήν ένα ήσυχον μυθιστοριογράφον, καθ' ό έπιτίθεται διά λόγων και τόν άναγκάζει νά ξυρίσση τόν μύστακά του, διότι ή γυναίκα του τού εϊπεν ότι εινε άδύνατον νά φιλήσση άνδρα μουστακοφόρον. Ζητεί λοιπόν νά άποδείξη εις την γυναίκα του ότι πράγματι άγαπά τόν μυθιστοριογράφον άφου εϊνε υμνισμένος. Δαμαρτύρεται πρός τόν μυθιστοριογράφον ή γυναίκα του, εκείνος δέ την παρηγορεί, της προγγίζει τά δάκρυα και ό,τι ήθελε νά άποφύγη ό σύζυγος σχεδόν συντελείται. Άλλ' ό Μπολντέλ ξεθυμώνει, όμολογεί την πλάνην του και χαιρεί διότι ή γυναίκα του δέν τόν έπρόδωσε.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ήρξαντο άνασκαφαί έν Παλαιῳ Φαλήρω εις θέσει Βοϊβολίδαδον έν τῷ αρχαίῳ ἐκεῖ νεκροταφείῳ. Ωσαύτως έν Παλαιῳ Κορίνθῳ υπό της Αμερικανικῆς Σχολῆς.

— Έν Γαυρολίμνη της Ναινακτίας εϋρέθη τυχαιως ναός και μία έπιτύμβιος έπιγραφή τού ΣΤ' αιώνος χριστιανικου εις «Πρόμαθον φιλόξενον άνδρα».

— Έν Χίῳ άνευρέθησαν έντός τού Τουρκικού νεκροταφείου 3,000 άργυρά Μεσαονικά νομίσματα, άτινα άντηράγησαν υπό τών κατοίκων. Η άστυνομία μόλις 200 κατάρρωσε νά περισυλλέξη.

— Έν Θεσσαλονίκη παρά τό νέον παράστημα τού νεκροταφείου εϋρέθησαν αρχαίοι τάφοι.

— Άπεφασίσθη νά ένεργηθῶσιν άνασκαφαί έν Κρήτη παρά τό χωρίον Πλάτανος της Μεσαράς, ένθα εϊχεν εϋρέθη πέρσι πλουσιώτατος τάφος, εϋρηκριθῶσθησαν δέ δύο έτι θύμοιο θολοτοί τάφοι.

— Έπίσης θά ένεργηθῶσιν άνασκαφαί έν Παλαίσκοστῳ της Κεφαλληνίας, έν αρχαία Δημητριάδι, παρά τόν Βόλον, πρός εϋρεσιν τού τάφου τού Δημητρίου Πολιορκητοῦ.

— Έν Ρεθύμνῳ εϋρέθησαν Μικηναϊκοί τάφοι, με έξωγραφημένους πηλίνους λάρνακας. Διστάχθη ή ένεργεια άνασκαφῶν.

— Άπεφασίσθη ή στερέωσις τού Ώρολογίου τού Κηρύσου.

— Υπό τού κ. Προκοπίου έδωρήθησαν εις τό έπισημιον σπουδαιόταται πηλινοι κεραμίδες έγγράμμοι, προσερχόμενοι έν Βαβυλώνας.

— Εις τούς κ. κ. Β. Στάην και Α. Κεραμόπουλον άπενεμήθη υπό της Ακαδημίας τού Βερολίνου βραβείον 800 μάρκων διά τās αρχαιολογικάς των έργασίας.

— Κατεσχέθησαν έν Πειραιῳ, εξαγόμενα λαθραίως διά τό έξωτερικόν, μία μεγάλη μαρμαρίνη λήκυθος τού Δ' αιώνος παριστώσα τόν Άχαρνέα Όφελινον, άποκαρτείζοντα την σύζυγον του και μία στήλη έπιτύμβιος Ρωμαϊκῶν χρόνων με παράστασιν άποχαρτευσιοῦ δύο γυναικῶν.

— Έν Δορικῳ εϋρέθη άργαίος τάφος μετά μαρμαρίνης πλακῶς και λουτροφόρος μετ' άναγράφου τού Δ' αιώνος.

— Έν Βοδοεῶσις εϋρέθησαν τάφοι χριστιανικῆς έποχῆς μετά σκελετῶν άθρίτων.

— Εις τό χωρίον Έπισκοπή της Κρήτης άνεκαλύφθη τυχαιως σπουδαίος Μικηναϊκός τάφος, έντός βράχου, λαξευτός μετά δύο πηλίνων λαρνάκων και πηλίνων άγγείων.

— Έν Τηγαγιῳ της Σάμου εϋρέθησαν δύο μαρμαρίνια κεφαλαί και εις κορυφῳς μετά βάσεως άλλου αγάλματος Ρωμαϊκῆς έποχῆς.

— Έν τῇ ένταύθα Ιταλικῇ αρχαιολογ. σχολῇ ό έταίρος Λιμπερτίνο όμίλησε περί τών Προπυλαίων τού Άπτείου Κλαυδίου Πούλχρου της Έλευσίνας, άναπαραστήσας έν τῷ συνόλω του τό κτίριον, και ό κ. Περονί περί της Έλληνικῆς τέχνης έν Έτρουρία και της Έτρουσιακῆς τέχνης έν Έλλάδι.

— Ο κ. Άδαμαντίου έκαμιν άνακοίωσιν κατά την συνεδρίαν της Έφορευτικῆς Έπιτροπῆς τού Βυζαντινοῦ Μουσείου, περί έξόχως ένδιαφερούσης συλλογῆς Βυζαντινῶν και χριστιανικῶν μικροτεχνημάτων, ητις θά πλουτίσῃ τό Μουσείον μας. Τά κειμήλια ταῦτα υπήρχον έν Ναυστάθμῳ άπό δύο έτών, προέρχονται δέ άπό την Μεσοήνηντης Σικελίας συλλεγέντα κατά την έκ σεισμοῦ καταστροφῆν αὐτῆς, τά δέ παρελήφθησαν έκ Μάκρης της Θράκης κατά τόν Έλληνοβουλγαρικόν πόλεμον. Είγαι δέ εϊκόνας, άμφορα, σκεῦη και χειρόγραφα μεγάλης αξίας.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ. — Ο γνωστός διά την ένθουσιώδη ένθικήν του δράσιν και την ιστορικῆν πολυμαθειάν του κ. Δ. Καλλιμάχος συνεκέντρωσεν εις τόμον τās πλήρεις παραστατικότητος περιγραφάς του περί τού Έλληνο-Βουλγαρικοῦ πολέμου, όν παρηκολούθησεν ως ήρωοκῆρῶς. Τό βιβλίον του ειναι πολυεπικότατον και ένταρξέστατον.

ΕΠΕΤΗΡΙΣ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ». — Άπό όκτώ έτών εϊχε διακοπή. Η Έλλειψίς του ήτο άισθητή και ή Έφορεία τού «Παρνασσου» επανέλαβε φιλοτιμώτατα την έκδοσιν. Ο τόμος περιλαμβάνει άνακοινώσεις τών κ.κ. Βερναρδάκη, Τσοιωτου, Σακελλαροπούλου, Άποστολίδου, Κουγέα, Μενάρδου, Σωτηριάδου, Βλαντι, Χατζάκου, Μηλιαράκη και Άνδριάδου.

ΔΥΝΑΤΟΝ Η ΑΓΩΓΗ ; — Νεαρός τελειόφοιτος της Φιλολογίας, ό κ. Διον. Π. Καλογερόπουλος, έδημοσίευσε διατριβήν περί τού ερωτήματος άν εινε εϋκριτή πάντοτε ή επί τού άνήλικου παιδός επίδρασις τού παιδαγωγού. Τό θέμα άνέπτυξεν ό κ. Καλογερόπουλος και έν τῷ Παιδαγωγικῳ Φροντιστηρίῳ τού Πανεπιστημίου, προσεκήλθησαν δέ συζητήσας και κρίσεις. Τό πραγματεύεται μετ' εύθυμίας, παραθέτων και σχετικῶς γνώμας άπό τού Πλάτωνος μέχρι τῶν Λομπρόζο, καταλήγει δέ ότι ή άγωγή πρέπει νά ειναι έπδλητική, μη όσα έντελῶς άδύνατος. Β

ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ. — Έξεδόθησαν παρά τῆς Λογοτεχνικῆς Βιβλιοθήκης Φέξη, συγκεντρωτικῶς τῶν όλων τῶν μετά τόν θάνατον τού Πρωταπόστολου εϋρεθέντα άνέκδοτα διηγήματά του. Εξ αὐτῶν ίνε τελειωμένα, άλλα εινε άτελή, άλλα αποτελοῦν προσχεδιάσματα διηγημάτων. Εἰς τὰς εϋρεθεισῶν δημοσιευθῆ μετ' άν θάνατον τού συγγραφέως εις Άλεξανδριαν άπεριδικά. Η σφραγίς ή όποία χαρακτηρίζει όλόκληρον τό έργον τού Λαδδιαμάντη, άνευρίσκειται εις κάθε γραμμῆν τών διηγημάτων αὐτῶν. Τό «Αγγέλιασμα», ή «Μάννα και κόρη», ό «Γάμος τού Καραζιμέτη», τά «Συμβάντα μύθος» ειναι υποδείγματα τεχνικῆς διατυπώσεως.

Η έκδοσις ειναι έπιμελημένη και ό τόμος άί απαραίτητον συμπλήρωμα τού έκδοθέντος ήμικληρωμένου έργου τού Παπαδιαμάντη.

ΠΡΥΦΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΗΧΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΘΕΙΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. — Υπό τού άριστοτέλους κ. Θεοδ. Ζωγράφου Ίωαννίτου έξεδόθησαν εις 6 τεύχη, αποτελούμενα έκ σελίδων 2370, άντι Έκκλησιαστικοῦ άναφερόμενοι εις τās Εσχατολογικῆς και Άποστολικῆς περικοπῆς τās άναγνωστέμενας καθ' όλας τās Κυριακάς τού έτους. Τό έργον εινε υπό πᾶσαν έπωνην πολύτιμον, σκοποῦν την άποκοπήσιν τού λαοῦ διά της άναπτύξεως τών χριστιανικῶν άρετῶν. Ο συγγραφεύς άναδεικνύεται πολυμαθέστατος και εύγλωττος.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. — Υπό τού βιβλιοπωλείου της «Εστίας» ήρχισεν έκδομένη σειρά παιδικῶν διηγημάτων της κυρίας Άρσινόης Παπαδοπούλου. Μετά την «Όλογράφην βασίλισσαν» ήξεδόθησαν εις έν τεύχος «Ο ήρωος τών Σερρών» και «Η Άθηναία Σουλτάνα», μετ' εϊκόνας. Προσεχώς θά έκδοθῶσι και άλλα παραμύθια, γραμμένα με σκηναϊκήν χάριν και εις γλώσσαν κατάλληλον διά τὰ παιδιά, εις λαϊκῶν έκδοσιν, καθιστώσαν αὐτὰ προσίτι εις πάντας τούς Έλληνοπαίδας.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΙΣ. — Νέον περιοδικόν κριτικόν, διευθυνόμενον υπό Σπ. Άλιμπερτή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ. — Νέον περιοδικόν μηνιαίον. Σκοπός του νά υποστηρίξη τούς νέους άλλ' έκλεκτούς, ή πληρη έλευθερίαν γλώσσας. Ίδρυται Ν. Τσοϋζοϋ, Στ. Φέρης, Α. Μάρκελλος και Ρ. Ρυμέλης.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΟΥ.— Η θέσις τῆς γυναικὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἑποχίαν, ἡ μοῖρα τῆς γεροντοκόρης, ἡ τραγικότης τοῦ ἐκπεσίου μῆτις εὐπόρου οἰκογενείας τῆς μέσης τάξεως εἶναι τὸ θέμα τοῦ «Πύργου τοῦ Ἀκροποτάμου», ἠθογραφίας τοῦ κ. Κ. Χατζοπούλου, ἣν ἐξέδωκεν ἡ Λογοτεχνικὴ Βιβλιοθήκη τοῦ κ. Φέξη. Ὁ συγγραφεὺς εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, χρωματισμένην τοπικά, μετὰ ψυχολογίαν τῶν χαρακτήρων, πλέκει τὸν μῦθον φυσικά καὶ ἀβίαστα, ἀποδίδων τὴν χαρακτηριστικὴν ἀντίληψιν μιᾶς μικρᾶς Ρομηλιωτικῆς κοινότητος.

ΥΓΙΕΙΝΗ.—Ὁ κ. Π. Λεβεντάκος κατόπι μακρᾶς ζωῆς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, παρακολούθησας τὸν τρόπον τῆς διαίτης εἰς τὰ προηγμένα κράτη καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν πρόοδον, ἐξέδωκεν εἰς δύο τόμους Μελέτην περὶ Ὑγιεινῆς, ἣτις περιέχει ἐν εὐλήτῳ γλώσσῃ ὑποδείξεις περὶ τῆς ζωῆς, ὅπως αὐτὴ καταστή ἄνετος, ὑγιεινὴ καὶ ὅπως κλεισθῆ ἡ θύρα εἰς τὸν ἰατρόν. Τὸ βιβλίον δὲν εἶναι θεραπευτικόν, οὔτε ὁ συγγραφεὺς ἰατρός. Ἀκολουθεῖ νέαν ὁδὸν συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ, ὑποδεικνύει κανόνας καὶ ἀσκήσεις, αὐτὲς καθιστῶσιν ἀπρόσβλητον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ πάσης νόσου καὶ καθιστῶσιν τὸν βίον του ἀπόλαυστον καὶ συμφέρωνος διὰ τῆς ὑγείας τῷ ἐξασφαλίζον τὸν πλοῦτον.

ΑΙ ΩΔΑΙ ΤΟΥ ΟΡΑΤΙΟΥ.— Ὑπὸ τοῦ διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας κ. Ν. Λιβαδά, διακριθέντος διὰ τὴν ποιικίαν, ἀλλὰ καὶ πρωτότυπον φιλολογικὴν τὴν παραγωγήν, ἐξεδόθησαν αἱ Διδακτικαὶ Ὠδαὶ τοῦ Ὁρατίου. Ἐκτὸς τοῦ κειμένου ἡ ἔκδοσις περιλαμβάνει σχόλια, ἐρημηγευτικὰς ἀναλύσεις καὶ ἐπιμέτρους μεταφράσεις, χρησίμους ὄχι μόνον διὰ τοὺς σπουδαστάς, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα φιλολογοῦντα.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

«PALLAS»

Κέντρον τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόσμου.—Gai-mont Journal. Παρελαύνουν τὰ πλεόν ἐπίκαιρα καὶ ἀξιοπερίεργα γεγονότα.—Πολεμικαὶ ταινίαι.—Διάσημοι καλλιτέχναι τοῦ θεάτρου.—Ὅρχηστρα Βολωνίη ἀρμονικωτάτη.

«P A T H É»

Ταινίαι ἐκτάκτως ἐνδιαφέρουσαι. Μεγάλου τραγωδοὶ καὶ ἔξοχοι κωμωδοὶ.—Pathé Journal με ἐπίκαιρα γεγονότα.—Ὅρχηστρα Δελ—Μπουόνο, ἀπολαυστικὴ.

«A P O L L O»

Μέγας Κινηματογράφος
Διευθυντής: **Κ. Ἐμπερόγλου**

Σειραὶ ἐκλεκτῶν ἔργων τοῦ περιφήμου οἴκου «Νόρδισκ» τῆς Κοπεγχάγης. Ἄστα Νιέλσεν—Ψιλάντερ—Μπέττη Νάνσεν—Νοβέλλι.—Ὁ Κινηματογραφικὸς κολοσσὸς «Καβείρια» κατέπληξε.—Κοινωνικὰ λεπτότατα ἔργα μεγάλης ἀξίας.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1915—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΡ. 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν	Ἐκδίδονται 100 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν	400,000
Ἐκαστὸν ἀκέραιον γραμματίον τιμᾶται	2,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν	200,000
γραμματίου τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.	τῆς 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῆ εἰς τέσσαρα τέταρτα	

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη	Δραχμαὶ	Ἐν ὄλῳ
1	80,000	80,000
1	20,000	20,000
2	2,500	5,000
6	1,000	6,000
13	400	6,000
23	200	5,000
1930	40	78,000
2000		200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ 22 Φεβρουαρίου (9 Μαΐου) 1915, ἡ τρίτη τῇ 28 Ἰουνίου (10 Ὀκτωβρίου) 1915, ἡ πέμπτη τῇ 29 Νοεμβρίου 1915 (13 Ἰανουαρίου 1916).

Δι' ἑκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἰσῶν μὲν, ἰσῶντα δὲ ὀλόκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα Ἀμοιβὰς, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἑξῆς δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἕκπτως ῥάλλοντα διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῆ τοῦ τιμήματος δραχμῶν τουλάχιστον, παρέχεται ἕκπτως 10 ο/ο τραπεζιῶν τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τιμῆς ἑξῆς ἀρχάς.—Εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς Σταθ. τοὺς διαχειριστὰς τῶν Μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτικὰ ἀντιπροσώπων τῶν ἀνωτέρω.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν διευθύνω Τμηματάρχης Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

αρίου (7 Μαρτίου) 1915, ἡ δευτέρα τῇ 26 Ἀπριλίου (10 Ἰουλίου) 1915, ἡ τετάρτη τῇ 27 Σεπτεμβρίου (12 Δεκεμβρίου) 1915 καὶ ἡ ἕκτη τῇ 31

ἀκέραια γραμμάτια, πωλούμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίου, τιμώμενα εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

τῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται

μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῆ τοῦ τιμήματος, κατόπι συμφωνίας, γραμμάτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀπὸ ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 ο/ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας χιλίων καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτελεῖται γραμματίου, παρέχεται ἕκπτως 5 τοῖς ο/ο, καὶ ταμεία, ταχυδρομικὰ γραφεῖα καὶ λοιπὰ δημοσίου καὶ Στασιάρχας τῶν Σιδηροδρόμων.—Εἰς τὰς Τραπεζάς καὶ τοὺς πωλητὰς τῶν ἐφημερίδων.

ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν διευθύνω Τμηματάρχης Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ